

~~E.G.C.S.~~

Cob. 12 n° 37.

ceramic 148 d. 2

ct: 29

Res. N° 222

KALENDARIVM GREGORIANVM PERPETVVM.

CVM PRIVILEGIO.

GULYSSIPONE.

Excudebat Antonius Riberius, Ca-
tholicæ Maiestatis Typographus.

& 101

Licença do Supremo Conselho da S. Inquisição.

¶ Poder-sea imprimir o Calendario Gregoriano.
Em Lixboa. 7. de Janeiro, de. 83.

Manoel de Paulo Jorge Antonio de
Coadros. Afonso. Serrão. Mendoza.

¶ Authoritate Ordinaria, dou licença que se imprima. Em Lisboa. 2. de Fevereiro. de. 83.

Christoforus.

CAMPANARIO.
CATASSOY.
Exemplar Autoris Ribeirinha. C.
Tribunal de Missões.

G R E G O R I U S E P I S C O P V S
*Seruus seruorum DEI, Ad perpetuam rei
memoriam.*

INTER gravissimas pastoralis officij nostri curas, ea postrema non est, ut quæ à sacro Tridentino Cœcilio Sedi Apostolicæ reseruata sunt, illa ad finem optatum, Deo adiutore, perducantur. Sanè eiusdem Concilij Patres, cum ad reliquam cogitationē

Breuiarij quoque curam adiungerent, tempore tam exclusi rem totam ex ipsius Concilij decreto ad auctoritatem & iudicium Romani Pontificis retulerunt. Duo autem Breuiario præcipue continentur, quorum unum preces, laudesq; diuinæ festis, profestisq; diebus persoluendas complectitur, alterum pertinet ad annuos Paschæ, festorumq; ex eo pœdætiū recursus, Solis & Lunæ motu metiendos. Atque illud quidem felicis recordationis Pius V. prædecessor noster absoluendū curauit, atque edidit: Hoc vero, quod nimurum exigit legitimam Kalendarij restitutionem, iamdiu à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, & sèpius tentatum est, verum absolui, & ad exitum perduci ad hoc usq; tempus non potuit, quod rationes emendandi Kalendarij, quæ à cœlestium motuum peritis proponebantur, propter magnas, & fere inextricabiles difficultates, quas huiusmodi emendatio semper habuit, neque perennes erant, neque antiquos Ecclesiasticos ritus incolumes (quod in primis hac in recurandū erat)

seruabant. Dum itaque nos quoq; credita nobis,
licet indignis, à Deo dispensatione freti, in hac
cogitatione curaq; versaremur, allatus est nobis
liber à dilecto filio Antonio Lilio artium & medi-
cinæ doctore, quem quondam Aloysius eius ger-
manus frater conscripserat, in quo per nouū quen-
dam Epactarum Cyclum ab eo excogitatum, & ad
certam ipsius Aurei numeri normam directum,
atq; ad quamcumq; anni solaris magnitudinem
accōmodatum, omnia quæ in Kalendario collapsa
sunt, cōstanti ratione, & sēculis omnibus duratura,
sic restitui posse ostēdit, vt Kalendariū ipsum nulli
vnquam mutationi in posterum expositum esse vi-
deatur. Nouam hanc restituēdi Kalendarij ratio-
nem exiguo volume comprehensam ad Christia-
nos Principes, celebrioresq; vniuersitates paucos
ante annos misimus, vt res, quæ omnium cōmunis
est, cōmuni etiam omnī consilio perficeretur, illi
cum, quæ maxime optabamus, concordes respon-
dissent, eorū nos omnium consensione adducti, vi-
ros ad Kalendarij emendationem adhibuimus in
alma Vrbe harum rerum peritissimos, quos longe
ante ex primarijs Christiani orbis nationibus dele-
geramus: ij cum multum temporis, & diligentiaz
ad eam lucubrationē adhibuissent, & Cyclos tam
veterum, quām recentiorum vndiq; conquisitos, ac
diligentissime perpensos inter se contulissent, suo,
& doctorum hominum, qui de ea re scripserunt, iu-
dicio hunc præcæteris elegerunt Epactarū Cyclū,
cui nōnulla etiā adiecerūt, quæ ex accurata circū-
spektione visa sunt ad kalendarij perfectionē maxi-
me pertinere.

Con-

Cōsiderantes igitur nos, ad rectā Paschalis festi
celebrationem iuxta sanctorum Patrū, ac veterum
Romanorū Pontificum: pr̄sertim Pij & Victoris
primorum, necnō magni illius oecumenici Concilij
Nicæni, & aliorū sanctiones, tria necessario con-
iungenda, & statuenda esse, primum certam Verni
æquinoctij sedē, deinde rectam positionē xiiij. Lu-
næ primi mēsis, quæ vel in ipsum æquinoctij diem
incidit, vel ei proxime, succedit, postremo primum
quemq; diem Dominicū, qui candē xiiij. Lunā se-
quitur: curauimus nō solum æquinoctium Vernū
in pristinam sedem, à qua iam à Concilio Nicæno
decem circiter diebus recessit, restituendum, &
xiiij. Paschalem suo in loco, à quo quatuor, & eo
amplius dies hoc tempore distat, reponendam, sed
viam quoq; tradendam & rationem, qua cauetur,
ut in posterum equinoctium, & xiiij. Luna à pro-
priis sedibus numquam dimoueantur. Quo igitur
Vernū æquinoctium, quod à Patribus Concilij Ni-
cæni ad xij. kalend. Aprilis fuit constitutum, ad
eandem sedem restituatur, Præcipimus, & manda-
mus, ut de mense Octobri anni 1582. decem dies
inclusiue à tertia Nonarū usq; ad pridie Idus exi-
mantur, & dies, qui festum S. Francisci iiiij. Nonas
celebrari solitum sequitur, dicatur Idus Octobris,
atq; in eo celebretur festum SS. Dionysij, Rustici,
& Eleutherij martyrum, cum cōmemoratione S.
Marci Papæ & cōfessoris, & SS. Sergij, Bacchi, Mar-
celli, & Apuleij martyrum. Septimodecimo vero
Kal. Nouembris, qui dies proxime sequitur, cele-
bretur festum S. Callisti papæ & martyris. Deinde

A 3 xvij.kal.

xvj. kal. Nouemb. fiat officium & Missa de Domini-
nica xvij. post Pentecosten, mutata litera Do-
minicali G. in C. Quintodecimo deniq; kal. No-
vemb. dies festus agatur S. Lucæ Euangelistæ , à
quo reliqui deinceps agantur festi dies, prout sunt
in kalendario descripti.

Ne vero ex hac nostra decem dierū subtractione alicui, quod ad annuas vel mensuas præstatio-
nes pertinet, præiudicium fiat, partes iudiciū erunt
in controversijs, quæ super hoc exortæ fuerint, di-
ctæ subtractionis rationem habere, addendo alios
x. dies in fine cuiuslibet præstationis.

Deinde ne in posterum à xij. kal. April. æquino-
tium recedat, statuimus Bissexturnum quarto quoq;
anno (vtimos est) continuari debere, præterquam
in centesimis annis : qui quanuis Bissextilles antea
semper fuerint, qualem etiam esse volumus annum
1600. post eum tamen, quī deinceps consequen-
tur centesimi, non omnes Bissextilles sint, sed in
quadringentis quibusq; annis primi quiq; tres cen-
tesimi sine Bissexto transigantur, quartus vero
quisq; cétesimus Bissextilis sit, ita ut Annus 1700.
1800. 1900. Bissextilles nō sint. Anno vero 2000.
more cōsueto dies Bissexturnus intercaletur, Februa-
rio dies 29. continente: idemq; ordo intermitten-
di, intercalandiq; Bissexturnum diem in quadringen-
tis quibusq; annis perpetuo conseruetur.

Quo itē xiiij. Paschalis recte inueniatur, itemq;
dies Lunæ iuxta antiquum Ecclesiæ morē ex Mar-
tyrologio singulis diebus ediscendi fidi populo
vere proponantur, statuimus, vt amoto aureo nu-
mero

mero de Calédario, in eius locum substituatur Cyclus Epactarum: qui ad certam (vti diximus) aurei numeri normam directus efficit, ut nouiluniū, & xiiij. Paschalis vera loca semper retineant. Idq; manifeste apparet ex nostri explicazione kalendarij, in quo descriptæ sunt etiam tabulæ Paschales secundum priscum Ecclesiæ ritum, quo certius & facilis sacrosanctum Pascha inueniri possit.

Postremo quoniā partim ob decē dies de Mensa Octobri anni 1582. qui correctionis annus recte dici debet exemptos, partim ob ternos etiam dies quolibet quadringentorum annorum spatio minime intercalandos, interrumpatur necesse est Cyclus literarum Dominicalium 28. annorū ad hanc usq; diem usitatus in Ecclesia Romana: Volumus in eius locum substitui eundem Cyclū 28. annorum ab eodem Lilio tum ad dictam intercalandi Bissextri in centesimis annis rationem, tum ad quācumq; anni solaris magnitudinem accommodatum, ex quo litera Dominicalis beneficio Cycli solaris æque facile, ac prius, vt in proprio canone explicatur, reperiri potest in perpetuum.

Nos igitur vt quod proprium Pont. Max. esse solet, exequamur, Calendarium immensa Dei erga Ecclesiam suam benignitate iam correctum atq; absolutū hoc nostro decreto probamus, & Romæ vna cum Martyrologio imprimi, impressumq; diuulgari iussimus. Ut vero utrumq; ubiq; terrarum incorruptum, ac mendis & erroribus purgatum seruetur, omnibus in nostro & sanctæ Romanae Ecclesiæ dominio mediate vel immediate

subiecto cōmorantibus impressoribus sub amissio-
nis librorum, ac centum ducatorum auri Cameræ
Apostolicæ ipso facto applicandorū : alijs vero in
quacunq; orbis parte consistentibus sub excōmu-
nicationis latæ sententiæ, ac alijs arbitrij nostri pœ-
nis, ne sine nostra licentia Kalendarium, aut Mar-
tyrologiū simul vel separatim imprimere, vel pro-
ponere, aut recipere vlo modo audeant vel præsu-
mant, prohibemus.

Tollimus autē, & abolemus omnino vetus kalen-
datiū, volumusq; vt omnes Patriarchæ, Primate, Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, & ceteri Ecclesia-
rū Præsides, nouū Kalendariū (ad quod etiā accō-
modata est ratio Martyrologij) pro diuinis officijs
recitandis, & festis celebrandis in suas quisq; Eccle-
sias, Monasteria, cōuentus, ordines, militias, & dice-
ceses introducant, & eos solo vt ātur tam ipsi, quam
ceteri omnes presbyteri, & clerici seculares, & regu-
lares vtriusq; sexus, necnon milites, & omnes Chri-
stifideles, cuius usus incipiet post decē illos dies ex-
mense Octobri anni 1582. exēptos. Ijs verò, qui
ad eō longinquas incolūt regiones, vt ante præscri-
ptū à nobis tempus harū literarū notitiā habere
non possint: liceat, eodem tamen Octobri mense
in sequentis anni 1583. vel alterius, cum primum
scilicet ad eos hæ nostræ literæ peruerenterint, modo
à nobis paulò ante tradito eiusmodi mutationem
facere, ut copiosius in nostro Kalen. anni correctio-
nis explicabitur.

Pro data autem nobis à Dño au&toritate horta-
mur, & rogamus charissimum in Christo siliū no-
strum

strum Rodulphū Romanorum Regē illustrem in
Imperatorē electū, cæterosq; Reges, Principes, ac
Respublicas, iisdemq; mandamus, ut quo studio illi
à nobis contenderūt, ut hoc tam præclarum opus
perficeremus: eodem, imo etiam maiore, ad conser-
uandam in celebrādis festiuitatibus inter Christia-
nas nationes concordiam, nostrū hoc kalendariū
& ipsi suscipiant, & à cūctis sibi subiectis populis
religiose suscipiēdū, inuiolateq; obseruandū curēt.
Verūm quia difficile foret præsentes literas ad vni-
uersa Christiani orbis loca deferri, illas ad Basilicæ
Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ
valuas, & in acie Campi floræ publicari & affigi, &
carundē literarū exēplis, etiam impressis, & volu-
minibus kalendarij, & Martyrologij insertis & præ-
positis, siue manu tabellionis publici subscriptis,
necnō sigillo personę in dignitate Ecclesiastica cō-
stitutæ obsignatis, eandē prorsus indubitatum fidē
vbiq; gentiū & locorū haberi precipimus, quæ ori-
ginalib⁹ literis exhibitis omnino haberetur. Nulli
ergo omnino hominū liceat hanc paginam nostro-
rū præceptorū, mandatorum, statutorū, volūtatis,
probationis, prohibitionis, sublationis, abolitionis,
hortationis, & rogationis infringere, vel vi ausu te-
merario contraire. Si quis autē hoc attentare præ-
sumperit, indignationē omnipotentis Dei, ac bea-
torū Petri & Pauli Apostolorū eius se nouerit in-
cursurū. Datū Tusculi Anno Incarnationis Dñicæ
1581. sexto kal. Martij. Pōt. nostri anno decimo.

Ca. Glorierius.

A. de Alexijs,

Anno à Nativitate Domini Nostri Iesu Christi 1582. Indi-
cione decima, Die vero Iouis prima mensis Martij, Pontifica-
tus vero Sanctissimi in Christo patris, & D.N. Gregorij diuina
prudentia Papæ XIII. anno eius decimo: Retroscriptæ literæ
Apostolicæ publicatæ & affixæ fuerunt in Valuis principis Apo-
stolorum de Urbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi
Floræ, ut moris est, per me Scipionem de Octauianis Apostoli-
cum Curs.

Franciscus Baron Magister Cursorum.

GREGORIUS PAPA XIII. Ad futuram rei memoriam.

Cum nos nuper Kalendarium Romanum summa diligentia & industria de mandato nostro correclum, & abso-
lutum approbantes, illud vna cum operæ nouæ rationis
corrigendi eisdem kalendarij, ac Martyrologio iuxta ipsius
operis calculum a quondam Aloysio Lilio accurate confecto,
& compilato imprimi, impressumq; diutulgari iusserimus, prout
in nostris literis desuper confessis plenius continetur. Nos ad
laboriosam & indefessam operam in huius Kalendarij restitu-
tione à dilecto filio Antonio etiam Lilio Umbriaticen. in arti-
bus, & Medicina magistro & dicti Aloysij fratre germano, Ur-
bis incola egregie natalem, debitum, respectum habentes, ac
operæ pretium fore censentes, ut cuius diuturnis vigilijs & la-
boribus opus restitutionis Kalendarij huiusmodi magna ex par-
te ad perfectionem deducum est, ita quoque eius cura, & soli-
citudine in lucem prodeat, ac à mendis, & erroribus conserue-
tur. Et propterea volentes eundem Antonium, vt etiam indu-
striæ, & vigiliarum suarum effectu lœtari valeat, fauore prose-
qui gratiæ specialis, Motu proprio non ad dicti Antonij, aut
alterius pro eo nobis desuper oblatæ petitionis instantiam
sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plen-
itudine, eidem Antonio quod ad decennium proximum nullus
per uniuersum orbem Christianum constitutus, cuiuscunque
status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerit, Kalendarii,
ac opus, & Martyrologium huiusmodi, vel eorum aliquam par-
tem, seu quocunq; aliud, quod quomodolibet ducatur, aut

de-

dependeat ab opere correctionis eiusdem Calendarij, & omnino à Cyclo Epactarum, & modo æquationis Anni Solaris, & Lunaris ab Aloysio prædicto inuentis, sine dicti Antonij, vel suorum hæredum expressa licentia imprimere, aut imprimi facere, vel præterquam de licentia huiusmodi vendere, aut vœnalia proponere, seu in propria domo, vel alibi, etiam ex mutuo, vel dono, aut alias habere, & retinere possit. Apostolica auctoritate, tenore præsentium concedimus, & indulgemus. Districtius inhibentes omnibus, & singulis utriusq; sexus personis, præsertim Typographis, Bibliopolis, & librorum impressoribus, ac mercatoribus tam in Italia, quam extra eam, & in quacumq; mundi parte existen. in virtute Sanctæ obedientiæ, & sub excōmunicationis latæ sententiæ, à qua nisi à nobis, & pro tempore existen. Rom. Pont. satisfacto prius de dāno, & pœna apposita, præterquam in articulo mortis, absolvi non possint: In terris vero S.R.E. mediate vel immediate subiectis, amissionis librorum, ac mille ducatorum auri de Camera prævna Cameræ Apostolicæ, & pro altera medietatibus dicto Antonio, suisq; hæredibus applican. pœnis, & per eos, & alios quoscunq; ipsis auxilium, consilium, vel fauorem præstan. & talia facien. tacean. & non renelañ. cuiuscunq; status, gradus, ordinis, conditionis, & dignitatis existen. rotiens, quotiens id fecerint, ipso facto, absq; alia declaratione incurren. ne dicto decennio durante, Kalendarium, ac opus, & Martyrologium huiusmodi, vel aliquam eorum partem, seu quocunq; aliud, quod quomodolibet deducatur, aut dependeat ab eisdem, vt præfertur, sub quacunq; forma, alicubi, absq; expressa licentia, & assensu Antonij & hæredum præfatorum imprimere, seu imprimi facere: aut per quosuis, præterquam de licentia huiusmodi impressa vendere, seu vœnalia proponere, seu in propria domo, vel alibi, etiam ex mutuo, vel dono, aut alias habere, vel tenere andeant, vel præsumant. Præcipientes etiam omnibus, & singulis, qui officium diuinum recitare tenentur, in virtute sanctæ obedientiæ, ne alio vtantur Calendario, quam hoc Romæ impresso, aut alio, quod de licentia prædicti Antonij Lilij, vel eius hæredum, alibi fuerit impressum.

Cum

Cum enim omnes Canones huius Kalendarij sunt noui, non
etiam Cycli Epactarum, literarumq; Dominicalium descri-
ptio, fieri vix poterit, quin in impressione error committatur, ni-
si illi, qui rem plane perceperint, rationemq; huius Calendarij
penitus cognoverint, assidue assistant. Ex quo non parua di-
uersitas in celebratione festorum mobilium, & pronuntiatione
Lunæ in Martyrologio orietur. Qui autem secus fecerit,
excommunicationem latæ sententiae incurat, sciatque se in
recitando officio non satisfecisse. Decernentes præ-
sentes literas sub quibusuis similium vel dissimilium gratia-
rum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut
aliis contrariis dispositionibus à nobis, & successoribus nostris
pro tempore emanatis nullatenus comprehendi, sed semper ab
illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum,
& cum, in quo antequam emanarent, statum restitutas, & repo-
fitas, & plenarie reintegratas, ac de novo sub quacunque eli-
genda, concessas fore, & esse, sicq; per quoscunq; Iudices, & co-
missarios, etiam causarum Palatiij Apostolici Auditores, ac S.
R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iu-
dicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubiq; iudica-
ri & definiri debere, necnon irritum, & inane, quicquid secus
super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoran-
ter contigerit attentari. Quo circa mandamus venerabilibus
Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs loco-
rum ordinarijs, necnon dilectis filijs corum Vicarijs, & offi-
cialibus generalibus, ac pro nobis, & pro tempore existentis
Rom. Pont. in statu temporali S. R. E. Legatis, Vicelegatis, &
Gubernatoribus, in virtute sanctæ obedientiae: eorum vero lo-
ca tenentibus, ac cæteris officialibus, & iustitiae ministris qui-
buscunque sub poenis prædictis, & ut præfertur incurreñ. &
applicañ. ut quoties pro præsentiu obseruatione, & executione
requisiti fuerint in præmissis efficacis defensionis præsidio
assistentes, faciant auctoritate nostra præsentes literas, & in eis
contenta quæcunque iniuiolabiliter obseruari, contradictores
& rebelles quoscunq; per supradictas sententias, censuras, &
poenas, etiam sæpius illas aggrauando, & reaggrauando, ac alia

juris

Iuris & facti remedia opportuna compescendo, inuocato etiam
ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstante
re. Bonifacij Papæ octaui prædecessoris nostri de una, & in
Concilio generali edita de duabus, non tamen tribus dietis, ac
alijs Apostolicis, necnon in prouincialibus, & Synodalibus Cō
cilijs editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, &
ordinationibus, necnon etiam iuramento, confirmatione Apo
stolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consue
tudinibus, priuilegijs quoq; indultis, & literis Apostolicis Po
pulo Romano, seu officinæ Impressoriæ Romæ erectæ, ac qui
busuis Collegijs, Cōmunitatibus, Vniuersitatibus, & personis,
per piæ me. Pium IIII. & quoscunque alias Romanos Pon
tifices, ac nos, & dictam sedem sub quibuscumq; tenoribus &
formis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine, vel alias
quomodolibet concessis, præsertim illis, quibus inter alia ca
ueri dicitur expresse, quod sacri, & alij inibi impressi libri, ali
bi quam Romæ in dicta officina imprimi, aut impressi vendi
non possint sub censuris, & pœnis tunc expressis: Quibus
omnibus, etiamsi de illis specialis mentio habenda esset, eo
rum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis in suo
robore permanuris hac vice duntaxat specialiter, & expresse
derogamus, cæterisq; contrariis quibuscumq;. Et quia difficile
foret præsentes literas ad quæcumq; loca ubi opus fuerit de
ferri, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod trans
sumptis, vel exemplis earundem etiam in ipsis operibus im
pressis, plena, & eadem prorsus fides, in iudicio, & extra urbemq;
adhibetur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent ex
hibite, vel ostensæ. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum sub
annulo Piscatoris. Die iiij. Aprilis. M. D. LXXXII. Pontifica
tus Nostri. Anno decimo.

Cæ. Glorierius.

S.D.N.

S. D. N. D. GREGORII. PP. XIIII. PERMISSION
ut quicunq; catholici extra Vrbem cōmorantes Calenda-
rium, & Martyrologium postremo correcta imprimere,
& vendere possint, ac eisdem ad recitandum Offi-
cium obligati vti valeant.

GREGORIVS PP. XIIII. Ad futurani rei memoriam.
CVM nos mensibus proxime præteritis per nostras sub
plumbo litteras sub data xxiiij. Februarij præsentis
anni prohibuerimus, ne quisquam Calendarium Roma-
num mandato nostro postremo correctum, neque Martyro-
logium sine licentia nostra imprimere posset: Et deinde per
alias litteras in forma Brevis tertia Aprilis eiusdem anni da-
tas, vt nemo illa imprimi facere valeret absq; licentia dilecti
filij Antonij Liliij pariter inhibuerimus: Nec ijs, qui ad recita-
tionem Officij tenentur ex causis in litteris prædictis tunc
expressis nullis alijs Calendarijs, præterquam cum eadem li-
centia impressis, vti liceret, prout in singulis litteris huiusmo-
di plenius continetur. Nunc autem considerantes incōmoda,
ac dāna, quæ tales prohibitiones asserre possunt, cum difficilli-
mum sit, vt ex hac Vrbe transmitti possit is numerus huius
Calendarij, & Martyrologij, qui opus foret in Provincias ma-
gis remotas, minusq; ipse Antonius Lilius adeo celeriter, vt
oporteret conuenire, & pacisci queat cum exteris Impressori-
bus: Motu proprio, & ex certa scientia, maturaq; deliberatio-
ne nostra dictas ambas prohibitiones tenore præsentium
omnino tollimus, & penitus abolemus, ac pro nullis esse, & ab
omnibus haberi volumus, & mandamus, permittimusq; , vt
quicunq; Catholici extra Vrbem cōmorantes, Calendarium, &
Martyrologium huiusmodi libere, & impune, ac absq; ullius
pœnæ vel censuræ incursu imprimere, vendere, ac venalia te-
nere possit, dummodo illa sint ita impressa, vt nullo modo in
aliquo ab exemplaribus Romæ impressis differant, neq; discor-
dent. Decernentes, quod omnes, qui ad recitandum Officium
sunt obligati, eisdem Calendarijs sic impressis sine periculo
ullo vti valeant. Non obstantibus præmissis prohibitionibus,
exterisq; contrarijs quibuscumq;. Volumus quoque quod præ-
sentium transumptis etiam impressis manu Notarij publici

sub-

Subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica consti-
tutæ obsignatis, ea prorsus fides habeatur, quæ originalibus
ipsis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Romæ
apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die xx. Nouem-
bris. Pontificatus nostri Anno Undecimo. M. D. LXXXII.

Cæ. Glorierius.

S. D. N. D. GREGORII PAPÆ XIII. CONSTI-
TUTIO SUPER OBSERVATIONE CALENDARIJ NUPER EDITI PROIJS, QUI
DE MENSE OCTOBRIS PROXIME PRÆTERITO ILLUD OBSERVARE
NON CŒPERUNT.

GREGORIVS PAPA XIII. Ad perpetuam rei memoriam.

CVPientes pro Pastoralis officij nobis diminitus iniuncti
sollicitudine Calendarium nuper cura, & iussu nostro
correclum atq; editum vbiue locorum ab omnibus, qui
illud propter diuersa impedimenta, statuto die Mensis Octo-
bris proxime præteriti, obseruare non cœperunt, quampliū
in usu recipi, & prout maxime expediens est, diligenter, & ex-
acte seruari: Idcirco ne subsequens Mensis Octobris, quod qui-
dem nimis longum esset, expectetur: volentes vigilantiæ no-
stræ prouidentia opportuna remedia hisce difficultatibus ce-
leriter adhibere: Motu proprio, & ex certa sciētia, maturaq; de-
liberatione nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudo, hac
nostra perpetuo valitura sanctione statuimus, præcipimus, &
mandamus, ut quicunque, in quibusuis Regnis, Provincijs, Ci-
uitatibus, & locis constituti, Calendarium emendatum prædi-
ctum hactenus nondum obseruare cœperunt, illud modo, &
formula infra scripta, semotis cunctis excusationibus, & impe-
dimentis, omnino seruent, videlicet. Cum peruentum fuerit ad
diem decimū Februarij anni millesimi quingentesimi octuage-
simi tertij, in quem cadit Dominica Quinquagesimæ secundum
antiquum Calendarium, transitus statim fiat ad diem vigesim-
imumprimum eiusdem mensis Februarij, omissis decem diebus
inter diē decimū, & diem vigesimumprimum Februarij huiusmo-
di interpositis, quæ erit feria secunda post Dñicam Quinquagesi-
mæ (mutata littera Dominicali F in B) in qua dicatur offi-
ciū, & missa de sāto Valētino presb, & martyre, cū cō. SS. Fau-
stini, & Iouitæ martyrum, & S. Simconis Episcopi & martyris,

& Feria

& Feria tertia de Cathedra, proxima autem Feria quarta erit dies Cinerum, atque hoc pacto nulla amplius erit discrepantia in Festorum tam mobilium, quam fixorum celebratione. Vetus quia difficile foret præsentes litteras ad vniuersa Christiani orbis loca deferri: Volumus quod illarum transumptis etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadem prorsus indubitata fides vbius gentium, & locorum habeatur, que originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die viij. Nouembris. M. D. LXXXII. Pontificatus nostri Anno undecimo.

Cx. Glorierius.

VBI CORRECTIO CALENDARII FIET
de mense Februarij, Anni M. D. LXXXIII.

Officium ordinabitur hoc modo,

Dominica Quinquagesimæ in secundis Vesperis post Orationem Dominicæ fiat commemoratio Sancti Valentini Presbyteri, & martyris, deinde Sanctorum Faustini, & Iouitæ Martyrum, postea Sancti Simeonis Episcopi, & Martyris, cum Antiphona, & Versiculis sumptis ex laudibus.

Feria secunda, que cedit in Vigesimam primam diem Februarij, fiat officium simplex de sancto Valentino, cum commemoratione sanctorum Faustini, & Iouitæ, ac sancti Simeonis cum Antiphona, & Versiculus sumptis ex secundis Vesperis de communi vnius Martyris. Vesperæ integræ erunt de Cathedra Sancti Petri.

Feria tertia totum officium fiat de Cathedra Sancti Petri.

Feria quarta fiat officium de die Cinerum,
Deinceps officium fieri in Calendario.

CANON
IN KALENDARIVM
GREGORIANVM
ANNI CORRECTIONIS
M. D. LXXXII.

ANNO Domini M. D. LXXXII.
vtendum est antiquo Calendario, quo
ad hanc usque diem Ecclesia Romana
usa est, usq; ad iiii. Nonas Octob. hoc
est, usq; ad festum S. Francisci inclusive: Deinde
vero assumendum est fragmentum hoc Calendarij
continens tres ultimos menses, quorum October
motilus etiam est, cum dies duntaxat 21. comple-
tatur. Quoniam enim, ut Æquinoctium vernum
ad diem 21. Martij, quo ipsum Patres Cœcilij Ni-
cæni deprehenderunt, & à quo iam decem circiter
dies versus initium Martij recessit, restituatur, san-
citum est à Gregorio XIII. Pont. Opt. Max. ut
post iiii. Non. Octob. omittantur x. dies, trāsilien-
dum statim erit à iiii. Non. Octob. ad Idus Octob.
ita ut celebrata festiuitate S. Francisci, dies sequens
dicatur Idus Octob. sive dies Quintusdecimus
Octob. in eoq; celebretur festum SS. Dionysij, Ru-
stici, & Eleutherij martyrum, cum cōmemoratione
S. Marci Papæ & cōf. & SS. Sergij, Bacchi, Marcelli,
& Apuleij mart. Die vero proxima, quæ est. 16.
Octob. diciturq; xvij. kal. Nouemb. dies festus aga-
tur S. Callisti Pape & mart. Die deinde sequēti, quæ

B est. 17.

est 17. Octob. diciturq; xvij. Kal. Nouemb. dicatur officium & Missa de Dom nica xvij. post Pentecosten, quæ erit Dominica tertia Octobris, mutata litera Dominicali g, in c. Decimodœcimo vero die Octob. sive quintodecimo Kal. Nouemb celebretur festum S. Lucæ Evangelistæ, & ab hac die inclusive reliqui festi dies agantur, ut sunt in Kalendario descripti, vsq; ad finem anni 1582. post quem fragmentum hoc Kalendarij nullum usum amplius habebit, sed Kalendarium perpetuum ascendendum erit, in quo omnes 12. menses integri descripti sunt. Quod etiam intelligas de alijs annis, in quibus correctio hæc fiet.

Itaq; post subtractionem x. dierum de mense Octobri anni 1582. litera Dominicalis erit c. Epacta autem erit xxvj. & litera Martyrologij erit G, maiusc. ut in proprijs Canonibus kalendarij, & Martyrologij docetur: adeo ut ubicumq; in hoc fragmento kalendarij reperitur litera c, ibi dies Dominicus celebretur. Ubicumq; autem Epacta xxvj. posita est, ibi fiat Nouilunium, seu Luna 1. Deniq; ubicumq; in Martyrologio litera G, maiusc extiterit, ibi sub ea ætas Lunæ deprehendatur. Anno autem 1583. iam emendato adhibendi erunt canones Kalendarij Gregoriani perpetui. Erit enim tunc litera Dominicalis b. Epacta autem viij. & litera Martyrologij g, minusc.

Quid autem faciendum sit in regionibus remotoribus, in quibus correctio fieri non potest anno 1582. sed vel anno 1583. vel 1584. vel 1585. decerut post finem huius fragmenti Kalendarij.

Cycl^o E. Lit.
paſt. an. dñi
cor. 1582 cal.

Dies
men
sis.

OCTOBER.

*Cui defunt decem dies pro
correctione Anni Solaris:*

xxij	A	Kal.	1	Remigij episcopi & confess.
xxj	b	vj	2	
xx	c	v	3	
xix	d	iiiij No	4	Francisci confess. duplex.
viii	A	Idib.	15	Dionysij, Rustici & Eleuthe. mart. semidu. cum cōm. S. Marci Papæ & cōfessoris, & ss. Sergij, Bicchi, Marcelli, & Appleij martyrum.
vij	b	xvij	16	Callisti Papæ & mart. semid.
vj	c	xvj	17	
v	d	xv	18	Lucæ Euangelistæ. dup.
iiij	e	xliij	19	
ijj	f	xlij	20	
ij	g	xij	21	Hilarionis abbatis. & cōm. ss. Ursule & soc. virg. & mar.
j	A	xj	22	
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	
xxvij	d	vij	25	Chrysanthi & Dariæ marty.
xxvij	e	vij	26	Euaristi Papæ & mart.
xxvj	f	vj	27	Vigilia.
25	xxv.	g	28	Simonis & Iudei Apost. dup.
xxvij	A	iiij	29	
xxij	b	ijj	30	
xxij	c	Prid.	31	Vigilia.

B 2

Cycl^o E
pa&t. an.
cor. 1582

Lit.
dñi
cal.

Dies
men-
sis.

NOVEMBER.

Anni correctionis.

xxj	d	Kal.	1	Festū omniū Sanctorū dup.
xx	e	iiiij	2	Commem. omniū defunct. dup. & de oct. omniū sanct.
xix	f	iiiij	3	De octaua.
xvij	g	Prid.	4	De octa. cum cōm. SS. Vitalis & Agricolæ marty,
xvij	A	Non.	5	De octaua.
xvj	b	viiij	6	De octaua.
xv	c	vij	7	De octaua.
xliij	d	vj	8	Octa. omn. SS. dup. & cōm. SS. Quatuor Coro. marty.
xlij	e	v	9	Dedicat. Basilicæ Saluatoris dup. cū cōm. S. Theod. mar.
xij	f	iiiij	10	Tryphonis, Respicij, & Nymphae marty.
xj	g	iiij	11	Martini episc. & conf. dup. & cōm. S. Mennæ marty.
x	A	Prid.	12	Martini Papæ & mart. sem.
ix	b	Idib.	13	
vij	c	xvij	14	
vij	d	xvij	15	
vj	e	xvj	16	(& conf.
v	f	xv	17	Gregorij Thaumaturgi epis.
iiij	g	xliij	18	Dedicatio Basilicarum Petri & Pauli. duplex.
iiij	A	xij	19	Pontiani Papæ & marty.
vij	b	xij	20	

Cycl^o E- Lit.
pactarū. dñ.

Di-
es.

Anni correctionis.

j	c	xj	21	
*	d	x	22	Ceciliæ virg. & mar. semid.
xxix	e	ix	23	Clemētis pap. & mar. semi. & cōm. S. Felicitatis marty.
xxvij	f	viij	24	Chrysogoni marty.
xxvij	g	vij	25	Catherine virg. & mar. dup.
25 xxvj	A	vj	26	Petri Alexandrini episcopi (& marty.
xxv. xxvij	b	v	27	
xxvij	c	iiiij	28	
xxvij	d	iiij	29	Vigil. & cō.s. Saturnini.m.
xxj	e	Prid.	30	Andreæ Apostoli. dup.

Cyclus
epact.

Lit.
dñic.

Di-
es.

D E C E M B E R.

Anni correctionis.

xx	f	Kal.	1	
xix	g	iiij	2	Bibianæ virg. & mar. cōm.
xvij	A	iiij	3	
xvij	b	Prid.	4	Barbaræ virg. & mar. cōm.
xvj	c	No.	5	Sabbæ abbatis. comm.
xv	d	viij	6	Nicolai episc. & conf. semi.
xvij	e	vij	7	Ambr. epi & cōf. & eccl. doc.
xij	f	vj	8	Coceptio B. Ma. dup. (du.
xij	g	v	9	
xj	A	iiij	10	Melchiadis pap. & m. cōm.
x	b	iiij	11	Damasi pap. & confe. semi.
ix	c	Prid.	12	
vij	d	Idib.	13	Luciæ virg. & marty. dup.

Cyclus	Lit.		Di	Anni correctionis.
epacta.	dñ.		es.	
vij	e	xix	14	
vj	f	xvij	15	
v	g	xviij	16	
iiiij	A	xvj	17	
iiij	b	xv	18	
ij	c	xiiij	19	
j	d	xiiij	20	
*	e	xij	21	Vigilia. Thomæ Apostoli. dup.
xxix	f	xj	22	
xxviii	g	x	23	
xxvij	A	ix	24	Vigilia.
xxvj	b	vij	25	Nati. D.N. Iesu Christi. dup.
25 xxv	c	vij	26	Stephani protomartyris. dup.
				cum comm. octauæ Natiuit.
xxvij	d	vj	27	Ioannis apost. & Euang. dup.
				cum comm. octauarum.
xxvij	e	v	28	SS Innocentum mart. dup.
				cum comm. octauarum.
xxij	f	iiij	29	Thomæ Cantuar. epis. & mar.
				temid. cum cōm. octauarū.
xxj	g	iiij	30	De dñica infra octa. Natiuit.
				vel de oct. cū cōm. aliarū oct.
19 xx	A Prid.		31	Siluestri Papæ & conse. dupl.
				cū cōm. octauarum.

QVID OSSERVANDVM SIT, SI COR-
RECTIONE Calendarij non fiat Aano
M D LXXXII.

DEM prorsus fragmentum Calendarij anni correctionis M. D. LXXXII assumentum est, quocumq; anno fiat corre-
ctio, & à iiii Non Oktob. statim ad Idus Oktob. transeundum, ut dictum est: sed
festa inter diem S. Francisci, & diem S.
Lucæ Euangelistæ celebranda erunt ut
sequitur.

Si correctio instituatur anno M. D. LXXXIII. dies festi-
nitati S. Francisci succedens dicatur Idus Oktob. sive dies xv.
Oktob. & in eo celebretur festum SS. Dionysij, Rustici, &
Eleutherij mart. cum comm. S. Marci Papæ & confess. & SS.
Sergij, Bacchi, Marcelli, & Apuleij mart. Die vero proxima,
qua est 6. Oktob. diciturq; xvi. Cal. Nouemb. fiat officium
& Missa de Dominica xx. post Pentecosten, quæ erit Domini-
ca tertia Octobris, mutata litera Dominicali f, in b. Die de-
inde sequenti, qua est xvij. Oktob. diciturq; xvij. Cal. No-
uemb. dies festus agatur S. Callisti Papæ & marty. Die vero
xvij. Oktob. sive xv. Cal. Nouemb. celebretur festum S.
Lucæ Euangelistæ, & ab hac die inclusiue reliquij festi dies
agantur, ut in Calendario sunt descripti. Itaque anno
M D LXXXIII. post detractioem x. dierum de mense
Oktobri erit litera Dominicali, b, Epacta autem viij. & litera
Martyrologij g, minusc.

Si vero correctio instituatur anno M. D. LXXXIII.
bisexti, in quo literæ Dominicales sunt e, d, primus
dies festum Sancti Francisci insequens dicatur Idus Oktob.
sive dies xv. Oktob. & in eo celebretur festum Sancti Mar-
ci Papæ & confess. cum comm. SS. Sergij, Bacchi, Mar-
celli, & Apuleij martyr. Die vero proxima, qua est xvij.
Oktob. diciturque xvij. Cal. Nouemb. dies festus agatur

SS. Dionysij, Rustici, & Elertherij martyrum. Die autem se-
quenti, quæ est **xv**. Octob. dicitur q. . **xvj** Kal. Nouemb. ce-
lebretur festum S. Callisti Papæ & mart. Die vero. **xvij**.
Octob. sive **xv**. Cal. Nouemb. celebretur festum S. Iucæ
Euangelistæ. Sequenti deinde die. **xix**. hoc est, **xm**. Cal.
Nouemb. dicatur officium & Missa de feria **vj**. Dominicæ
xvij. post Pentecosten, quæ est secunda Octob. Et die inse-
quenti, id est, **xm**. Cal. Nouemb. fiat officium & Missa de B.
Virgine, ut in Sabbato fieri solet. Die autem **xxj**. Octob. di-
catur officium & Missa de Dominicæ **xvij**. post Pentecosten,
quæ erit Dominicæ tertia Octobris, mutata litera Dominicali
d. in g. vñā cum cōmem. S. Hilarionis abb. & SS. Vifulx. &
Sociarum virg. & mart. &c. Itaq; anno M. D **I X X X I I I**.
post detractionem **x**. dierum de mense Octobri erit litera Do-
minicalis g. Epacta autem **xvij** & litera Martyrologi t.

Quod si correctio instituatur anno M. D **L X X X V**. pri-
mus dies post festum S. Francisci dicatur Idus, vel dies. **xv**.
Octob. & in eo celebretur festum S. Marci Papæ & confess. &
cōmem. SS. Sergij, Bacchi, Marcelli, & Apuleij mart. Die vero
xvi. Octob. dies festus agatur SS. Dionysij, Rustici, & Elen-
therij martyrum. Et die. **xvij**. Octob. fiat festum S. Callisti
Papæ & martyris. Die vero. **xvij**. festum S. Lucæ Euangeli-
stæ celebretur. At die. **xix**. officium & Missa dicatur de B.
Virgine, quia sabbatum est. Die autem. **xx**. fiat officium &
Missa de Dominicæ **xix**. post Pentecosten, quæ erit Dominicæ
tertia Octobris, mutata litera Dominicali e, in f, & cęt. Itaq;
anno M. D **L X X X V**. post detractionem **x** dierum ex mense
Octobri litera Dominicalis erit f. Epacta autem **xxix**. & lite-
ra Martyrologij N. manse.

Ex his facile intelligetur, quid faciendum sit in quolibet
alio anno, in quo fiet correctio, si diligenter obseruetur dies
Dominica & litera Dominicalis, quæ assumenda est. Anno ve-
ro. qui annum correctionis insequitur, vtendum erit Ca-
endario Gregoriano perpetuo, & adhibendi quoq; Canones
eiusdem Calendarij.

FINIS.

CANONES
IN CALENDARIVM
GREGORIANVM
PERPETVVM.

CANON. I.

¶ De Cyclo decennouennali Aurei numeri.

Yclus Decennouenalis Aurei numeri est reuolutio numeri 19. annorum ab. 1. vsq; ad. 19. qua reuolutione peracta, iterum ad vnitatem redditur. Verbi gratia. Anno. 1577. Numerus cycli decennouenalis, qui dicitur Aureus, est. 1. Anno sequenti. 1578. est. 2. & ita deinceps in sequentibus annis, uno semper amplius, vsq; ad. 19. qui Aureus numerus cadet in annum. 1595. post quem iterum ad vnitatem redeundum est, ita ut anno. 1596. Aureus numerus sit rursus. 1 & anno. 1597. sit. 2. &c. Continet autem hic cyclus Aurei numeri annos. 19. quia post. 19. annos solares elapsos revertuntur Nouilunia ad eosdem dies mensium, licet non omnino praece, sed aliqua diei particula citius, ut à Computistis, & in libro nouæ rationis restituendi kalendarij Romanij ostenditur. Quilibet vero annus Aurei numeri terminatur in fine mensis Decembris, & in principio Ianuarij sequentis anni initium sumit alias annas Aurei numeri: quemadmodum etiam sit in annis

annis Domini, qui semper terminantur in mense
Decembri, & initium sumunt à Ianuario. Ut anno
Domini 1582. annus cycli decennouennalis, qui
dicitur Aureus numerus, est 6. terminaturq; si-
mul cum ipso anno Domini 1582. in mense De-
cembri: In mense autem Ianuario initium sumere
alius annus Domini, nempe 1583. & in eodem
mense Ianuario assumitur etiam aliis annus Aurei
numeri, nimirum 7. Et ita deinceps agendum erit
in alijs annis, quo usq; perficiatur numerus 19. à
quo iterum redundum est ad unitatem: atq; hoc
modo in perpetuum. Hoc cyclo decennouennali
Aurei numeri per dies kalendarij distributo Ec-
clesia Romana ad hanc usq; diem usq; est tum ad-
coniunctiones Solis ac Lunæ inquirendas, tum ve-
ro maxime ad inneniendum diem festum Paschæ,
& ad indaganda alia festa mobilia: propterea quod
veteres putabant Nouilunia, transacto spatio 19.
annorum solarium, ad eundem protersus diem, ean-
demq; horam redire: quod verum non est, cum
Nouilunia paulo citius, quam spatum 19. anno-
rum Solarium compleatur, ad eandem sedem re-
deant, ut dictum est. Hinc factum est, ut Nouilu-
nia hoc tempore plus quam quatuor dies distent
ab Aureo numero in veteri kalendario Romano
& secundum illius normam Pascha sè penumero
post xxij. Lunam, contra Maiorum instituta, ecle-
bretur: adeò ut cyclus hic Aurei numeri inutilis
omnino iam sit inuentus ad Nouilunia, festaq; mo-
bilis indicanda, idemq; magis ac magis in dies fu-
turus sit inutilis, tum propter decem dies ex men-
se

se Octobri anni 1582. auferendos, cum etiam
propter tres Bissextos omittendos quibusq; qua-
dringentis annis, nisi in 30. ordines redigatur, hoc
est, nisi 30. kalendaria construantur, ut ex illis se-
ligatur semper illud, quod certo cuidam tempori
congruit: quæ res, quantas perturbationes, quan-
tosq; sumptus, personis præsertim Ecclesiasticis,
esset allatura, nemo non videt. Hoc incommodum
ut vitetur, substitutus est in locum Aurei numeri
in kalendario Cyclus Epactarum constans ex 30.
numeris Epactilibus: qui quidem nihil aliud est
quam cyclus decenouennalis Aurei numeri æqua-
tus, ita ut sit instar Aurei numeri in 30. Kalenda-
ria, de quibus dictum est, distributi, ut in libro no-
uæ rationis restituendi kalendarij Romani decla-
ratur. Aureo numero vtemur in posterum, non
quidem ad Nouilunia, & festa mobilia inquirenda,
ut ad hanc usq; diem factum est ab Ecclesia, sed so-
lum ad inuestigandam Epactam cuiuslibet anni,
ex qua & Nouilunia, & festa mobilia deinde repe-
riantur, ut in sequenti canone docebimus: ita ve-
ctiam nunc necessarium omnino sit Aureum nu-
merum quovis anno indagare, licet is de kalenda-
rio sit submotus, locumq; amplius non habeat ad
Nouilunia, festaq; mobilia inuenienda.

Igitur ut Aureus numerus quolibet anno propo-
sito inueniatur, composita est sequens tabella Au-
reorum numerorum, cuius usus incipit ab anno
correctionis 1582. inclusive, duratq; in perpetuum.
Ex ea enim Aureus numerus cuiuslibet anni post
annum 1582. reperietur hoc modo.

Tabellæ cycli Aurei numeri initium sumens ab
anno correctionis. 1582.

vj. vij. viij. ix. x. xj. xij. xiiij. xv. xvj. xvij.
xvij. xix. j. ij. iiij. iiiij. v.

Anno. 1582. tribuatur primus numerus tabellæ, qui est vj. secundus autem, qui est vij. sequenti anno. 1583. & ita deinceps in infinitum, donec ad annum, cuius Aureum numerum queris, perueniatur, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumq; eam percurteris: Nam numerus, in quem annus propositus cadit, dabit Aureum numerum quæsitum.

Sed quoniam valde laboriosum est, ac molestū, tot annos in dicta tabella enumerare, eamq; toties repetere, donec ad annum, cuius Aureus numerus queritur, perueniatur, præsertim vero, si annus propositus procul ab anno. 1582. absit, construximus hanc aliam tabulam, ex qua sine magno labore Aureus numerus cuiuscumq; anni tam ante, quam post annum. 1582. inuenietur hac arte.

Quæratur annus propositus in tabula sub annis Domini, qui si descriptus in ea fuerit, Aureus numerus ad dexteram ipsius collocatus, addita prius vnitate, ut in vertice tabulæ præcipitur, erit is, qui queritur. Si vero annus propositus in tabula non continetur, accipiatur annus in tabula contentus proxime minor, vna cum Aureo numero respondentे: Deinde sumantur in eadem tabula anni, qui supersunt, vna cum Aureo numero respondentе, qui priori Aureo numero inuenito addatur, reij-

cian-

g Tabula ad Aureum numerum cuiuslibet anni
inueniendum.

Anni Dñi.	Aureo nume. Adde	Anni Dñi.	Aureus numer. Adde
	1		1
1	1	300	15
2	2	400	11
3	3	500	6
4	4	600	11
5	5	700	16
6	6	800	2
7	7	900	7
8	8	1000	12
9	9	2000	5
10	10	3000	17
20	1	4000	10
30	11	5000	3
40	2	6000	15
50	12	7000	8
60	3	8000	1
70	13	9000	13
80	4	10000	6
90	14	20000	12
100	5	30000	18
200	10	40000	5

cianturq; à composite numero. 19. si reijci possūt.
Et tandem vñitas adijciatur. Componetur enim
hac ratione Aureus numerus propositi anni. Quòd
si neq; anni, qui superfuerint, in tabula reperian-
tur,

eur , accipiendus erit rursum annus proxime
minor , vna cum eius Aureo numero, qui priori
Aureo numero intento adiiciēdus est, & à com-
posito numero reiicienda 19. si reiici possant:
Idemq; faciendum erit cum reliquis annis, qui su-
perfunt, donec omnes in tabula inuenieris: Et tan-
dem ultimo Aureo numero ex Aureis numeris in
tabula repertis confecto (reiectis prius 19. si reiij-
ci possunt, vt dictum est) addenda vnitatis. Confi-
cietur enim hoc modo Aureus numerus anni pro-
positi. Quòd si post additionem vnitatis numerus
compositus fuerit 19. ita vt , detractis 19. nihil
remaneat, erit Aureus numerus 19.

Exemplis res fiet illustrior. Sit inueniendus Au-
reus numerus anni 700. Quoniam hic annus in
tabula reperitur, eiq; respondet Aureus numerus
16. si huic Aureo numero adiiciatur 1. erit anno
700. Aureus numerus 17. Rursus inueniendus
proponatur Aureus numerus anno 1583. Quo-
niam hic annus in tabula non existit, sumendus est
annus 1000. in tabula proxime minor, eiusq; Au-
reus numerus 12. Deinde accipiēdi in tabula anni
residui 583. qui quoniam in ea non continentur,
capiendus iterum est annus 500. in tabula proxi-
me minor, eiusq; Aureus numerus 6. quo ad prio-
rem Aureum numerum 12. inuentum adiecto, cō-
ficietur numerus 18. Post hoc anni 83. qui super-
funt, sumendi in tabula, sed quoniam non reperiun-
tur, accipiendus est annus 80. in tabula proxime
minor, eiusq; Aureus numerus 4. quo apposito ad
Aureum numerum 18. prius compositum , effi-
cietur

cietor numerus 22. à quo si detrahantur 19. remanebunt 3. Postremo remanentes anni 3. sumendi sunt in tabula. & Aureus numerus 3. illis respondens, quo adiecto ad Aureum numerum 3. proxime relatum, componetur numerus 6. cui tandem si addatur 1. vt in vertice tabule precipitur, erit anno 1583. Aureus numerus 7. Sit deniq; quæredus Aureus numerus anni 1595. Accipio primū Aureū numerū 12 respondentē anno 1000. cūq; addo Aureo numero 6. qui anno 500. respondet, cōficioq; numerū 18. Deinde Aureū numerū 14. respondentē anno 90. addo illi Aurco numero 18. inuēto, procreoq; numerū 32. à quo detractis 19. remanet numerus 13. cui adiūgo Aureū numerom 5. respondentem anno 5. efficioq; numerū 18. Huic tandem si addā 1. habebo 19. pro Aureo numero anni 1595.

Additur autē semper vltimo numero vntas, quia Christus anno secūdo huius cycli Aurei numeri natus est, fuitq; anno Dñi primo Aureus numero 2. & anno secundo Aureus numerus 3. &c.

Compositio quoq; huius tabulæ perfacilis est. Primis enim 10. annis respondent primi decem Aurei numeri. Deinde quia à 10. anno progreditur tabula per annos decimos, respondetq; anno 10. Aureus numerus 10. ita vt singulis 10. annis Aureus numerus 10. vnitatibus augeatur, duplicādus erit Aureus numerus 10. respondens 10. anno, & à producōto numero 20. reijciēda 19. vt habeatur Aureus numerus 1. respondens anno 20. Cui Aureo numero 1. iterū adiijciēdus est Aureus numerus 10. decimi anni, vt cōponatur Aureus numerus 11. anno 30. atq; hoc modo p sequētibys decimis anni

vſq; ad. 100. addendus semper est Aureus numerus. 10 præcedenti Aureo numero, & reiſcienda 19. ſi reiſci poſſunt, vt habeatur ſequens Aureus numerus. Pote hæc, quia in tabula poſt annū. 100. fit progressio per annos centesimos, respondetq; anno. 100. Aureus numerus. 5. duplicandus erit Aureus numerus. 5. ut componatur Aureus numerus. 10. pro anno. 200. quandoquidem ſingulis annis. 100. Aureus numerus augetur. 5. vnitatibus. Aureo numero vero 10. iterum addendus erit Aureus numerus. 5. centesimi anni, ut gignatur Aureus numerus. 15. pro anno. 300. atq; ita pro ſequentibus annis centesimis vſq; ad. 1000. addendus semper est Aureus numerus. 5. præcedēti Aureo numero, & reiſcienda. 19. quando poſſunt reiſci, ut exurgat ſequens Aureus numerus. Hac arte tabulam extendere poteris ad quocunq; annos, ſi obſerues, per quos annos tabula progrediatur, & qui Aureus numerus respondeat illi anno, à quo progressio incipit. Ita vides ab anno millesimo vſq; ad annum. 10000. præcedenti Aureo numero ſemper adiectum eſſe Aureum numerum. 12. & abiecta eſſe. 19. quando reiſci potuerunt: quia progressio annorum incipit tunc ab. 1000. proceditq; per annos millesimos vſq; ad annum. 10000. & præterea anno. 1000. respondet Aureus numerus. 12. &c.

Porro ſine hac tabula facilimo quoq; negotio per præcepta Arithmetices Aureus numerus cuiuslibet anni reperietur hoc modo. Anno Domini proposito addatur. 1. & numerus compositus per. 19. di-

19. diuidatur. Numerus enim, qui ex diuisione relinquitur, (nulla habita ratione quotientis numeri. Hic enim solum ostendit, quot revolutiones Aurei numeri à Christo usq; ad annum propositum perfectæ sint) erit Aureus numerus anni propositi. Et si ex diuisione nihil remanet, erit Aureus numerus 19. Ut si queratur Aureus numerus anni 1584. Addo 1. & compositum numerum 1585. diuido per 19. inuenioq; ex diuisione relinqui 8. Erit ergo anno 1584. Aureus numerus 8. Rursus si anno 1595. querendus sit Aureus numerus: addita unitate, fit numerus 1596. quo diuiso per 19. nihil superest. Erit igitur tunc Aureus numerus 19. Item si anno 1600. addatur 1. fiet numerus 1601. quo diuiso per 19. relinquuntur 5. pro Aureo numero anni 1600. Atq; ita de cæteris.

CANON II.

¶ DE Epactis & nouilunij.

E Paæta nihil aliud est, quam numerus dierum, quibus annus Solaris communis dierum 365. annū cōmunem Lunarem dierū 354. superat: ita ut Epacta primi anni sit 11. cū hoc numero annus Solaris cōmunis Lunarem annū cōmunem exceedat: atq; adeo sequenti anno Nouilunia contingant 11. diebus prios, quam anno primo. Ex quo fit, Epactam secundi anni esse 22. cum eo anno rursus annus Solaris Lunarem annum superet 11. diebus, qui additi ad 11. dies primi anni efficiunt 22. ac proinde, finito hoc anno, Nouilunia contingere 22. diebus prius, quam primo anno: Epactam

C au-

autem tertij anni esse 3. quia si rursus 11. dies ad 22. adiificantur, efficietur numerus 33. a quo si rei- ciantur 30. dies, qui vnam Lunationem Embolismalem constituunt, relinquuntur 3. atq; ita deinceps. Progrediuntur enim Epactæ omnes per continuum augmentum 11. dierum, abiectis tamen 30. quando rejici possunt. Solum quando peruentum erit ad ultimam Epactam Aureo numero 19. res- pondentem, quæ est 29. adduntur 12. vt abiectis 30. ex composito numero 41. habeatur rursus Epacta 11. vt in principio. Quod ideo fit, vt ultima Lu- natio Embolismica, currente Aureo numero 19. sic tantum 29. dierum. Si enim 30. dies contineret, vt aliae sex Lunationes Embolismicæ, non redirent Novilunia post 19. annos Solares ad eosdem dies, sed versus calcem mensium prolaberentur, conti- gerentq; uno die tardius, quam ante 19. annos. De qua re plura inuenies in libro nouæ rationis resti- tuendi Kalendarij Romani. Sunt autem nouem- decim Epactæ, quot & Aurei numeri, responde- bantq; ipsis Aureis numeris ante kalendarij cor- rectionem eo modo, quo in hac tabella dispositæ sunt.

Tabella Epactarum respondentium Aureis nume-
ris ante Kalendarij correctionem.

Aure. nu.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Epactæ.	xij.	xxij.	iij.	xiiiij.	xxv.	vj.	xvij.	xxviij.
9.	io	ii.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
ix.	xx.	j.	xij.	xxij.	iiij.	xv.	xxvj.	vij.
18.	xxvij.	xxix.						
19.								

Quia

Quia vero cyclus decem nouennalis Aurei numeri imperfectus est, cū Nouilunia post 19. annos Solaris nō præcise ad eadē loca redeant, vt dictū est, imperfectus etiā erit hic cyclus 19. Epactarū. Quā obrem eū ita emendauitus, vt in posterū loco Aurei numeri, & dictarū 19. Epactarū vtamur 30. numeris Epactalibus ab 1. vsq; ad 30. ordine progradientibus, quāvis ultima Epacta, siue quæ ordine est trigesima, notata numero non sit, sed signo hoc *. propterea quod nulla Epacta esse possit 30. Varijs autē temporibus ex his 30. Epactis respōdentes decē & nouē Aureis numeris variæ decē & nouem Epactæ, prout Solaris anni, ac Lunaris æquatio exposcit: quæ quidē decē & nouē Epactæ progrediuntur, vt olim, per eundē numerū 11. addunturq; semper 12. illi Epactæ, quæ respondet Aureo numero 19. vt habeatur sequēs Epacta respondens Aureo numero 1. ob rationē paulo ante dictam. Id quod sequētes tres tabellæ perspicuū faciunt: quartū pri ma cōtinet Aureos numeros, & Epactas inter se respōdentes ab anno correctionis 1582. post de tractionē x. dierū, vsq; ad annū 1700. exclusiue, quo anno secunda tabella assumenda est, & tertia anno 1900. atq; ita deinceps alia atq; alia, vt infra docebimus. Quę quidē omnia vberius in libro nouæ rationis restituēdi kalēdarij Romani explicantur. Quāvis autē vulgares Epactæ mutentur in Martio, re ipsa tamen in principio anni mutandæ sunt, vñā cum Aureo numero, in cuius locum hę nostræ Epactæ succedunt.

Quælibet autē tabella ab eo Aureo numero initiū.

sumit, qui illo anno currit, à quo usus tabellæ incipit: Et licet in his tabeliis diuersæ semper Epactæ Aureis numeris respondeant, aliquando tamen contingit, ut eisdem Aureis numeris eadem Epactæ respondeant, quæ olim ante correctionem Kalendarij.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab Idibus Octobris anni correctionis 1582. detractis prius x. diebus, usq; ad annum 1700. exclusive.

Aurei.nu. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13.

Epactæ. xxvj. viij. xvij. xxix. x. xxj. ij. xij.

14. 15. 16. 17. 18. 19. 1. 2. 3. 4. 5.

xxiiij. v. xvj. xxvij. viij. xix. j. xij. xxij. iiiij. xv.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab anno 1700. inclusive usque ad annum 1900.
exclusive.

Aurei.nu. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17.

Epactæ. ix. xx. i. xij. xxij. iiiij. xv. xxvj.

18. 19. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.

vij. xvij. *. xj. xxij. iiiij. xij. xxv. vj. xvij. xxvij.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab anno 1900. inclusive usque ad annum 2200.
exclusive.

Aurei.nu. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.

Epactæ. xxix. x. xxj. ij. xij. xxij. v. xvij. xxvij.

10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19.

vij. xij. *. xj. xxij. iiiij. xij. 25. vj. xvij.

Itaq;

Itaq; si Epacta quocunq; anno proposito inuenienda sit, quærendus est Aureus numerus illius anni in superiori ordine illius tabellæ, quæ illi tempori, in quo propositus annus continetur, cōgruit. Mox enim sub Aureo numero in inferiori ordine tabellæ reperietur Epacta anni propositi, vel certe hoc signum *. Vbi ergo illa Epacta, vel signum *. in kalendario inuentum fuerit, eo die Nouilunium fiet. Invenietur autem Aureus numerus vel ex antecedente canone, vel ex tabella Epactarum proposito tempori congruente, tribuendo primum Aureum numerum illius tabellæ illi anno, à quo usus tabellæ incipit, & secundum Aureum numerum sequenti anno, &c. Eodem modo reperiatur Epacta sine Aureo numero, si prima Epacta tabellæ tribuatur illi anno, à quo eius usus incipit, & secunda Epacta sequenti anno, &c.

Exemplum. Anno correctionis 1582. Aureus numerus est 6. nempe primus primæ tabellæ, cuius usus incipit ab Idibus Octob. anni correctionis 1582. detractis prius x diebus. Erit ergo tunc Epacta xxvj. quæ sub Aureo numero 6. collocatur. fietq; Nouilunium die 27. Octob. & 26. Novemb. & 25. Decemb. Item anno 1583. iam correcto Aureus numerus est 7. cui in eadem tabella supposita est Epacta viij. quæ toto eo anno in kalendario Nouilunia indicabit: ut in Ianuario die 24. in Febr. 22. in Martio die 24. &c. Rursus anno 1710. Aureus numerus est 1. sub quo in ordine Epactarum secundæ tabellæ, quæ anno proposito congruit, collocatur hoc signum *. quod in kalen-

dario toto eo anno Nouilunia demonstrabit: ni-
mirū in Ianuario die 1. & 31. In Martio (nam in
Febr. nullum tunc erit Nouiluniū, cum in eo signū
*, nō reperiatur) die 1. & 31. In Aprili die 29.&c.
Postremo anno 1916. Aureus numerus est 17. sub
quo in ordine Epactarum tertię tabellæ, quæ pro-
posito anno congruit, reperitur Epacta 25. non ru-
bro colore, & antiquo numero, ut aliæ Epactæ, sed
nigro atramēto, & vulgari numero scripta. Vbicūq;
ergo anno 1916. in Kalendario Epacta 25. nigra
reperitur, ibi Nouiluniū sit: Ut in Ianuario die 6.
in Februario die 4. In Martio die 6. In Aprili die
4.&c. Quotiescumq; enim Epacta 25. respondet
Aureis numeris maioribus, quam 11. quales sunt
postiores octo à 12. vsq; ad 19. sumenda est in
kalendario Epacta 25. nigra quando vero eadem
Epacta 25. respondet minoribus Aureis numeris,
quam 12. quales sunt priores vndecim ab 1. vsq; ad
11. inclusive, accipienda est in Kalendario Epacta
xxv. rubra, & antiquo numero scripta: Atq; hoc so-
lum contingit in Epacta 25. & in alijs nunquam.
Quod ideo fit, vt anni Lunares perfectius Solari-
bus annis respondeant. Ob quam etiam causam in
sex locis Kalēdarij duæ Epactæ, scilicet xxv. & xxiiij.
ad eundem diem sunt ascriptæ, vt nimirum Luna-
tiones ita sibi mutuo succedant, vt alternatim sex
contineant dies 30. & sex alię dies tantum 29. cō-
pleteantur. Id quod abunde in libro nouæ rationis
restituendi Kalendarij Romani explicatum est.

Quod si quando Epactæ per dies Kalendarij di-
stributæ indicet Nouilunia paulo serius, quam res-
poſtu-

postulet, mirandum non est, cū maturo consilio ita
sint dispositę. Cum enim nullus cyclus Lunaris ad
vnguē calculo Astronomico respondere possit, sed
modo citius, modo tardus Nouilunia indicet, data
est diligenter opera in distribuendo cyclo hoc 30.
Epactarum in Kalendario, vt potius Nouilunia se-
rius aliquando per Epactas demonstrentur, quām
vt aliquādo sedes suas anteuertant, ne cum Quartadecimanis hæreticis sacrosanctum Pascha vel in
xiiij. Luna, vel ante celebretur: Adeo vt propter ce-
lebrationem Paschæ maior sit habita ratio xiiij. Lu-
næ, vel Plenilunij, quām Nouilunij, neq; magni re-
fert, si aliquando, quod raro tamen accidit, propter
hanc Nouilunij postpositionem contingat Pascha
celebrati post diem xxj. Lunæ. Minus enim hoc pec-
catum est, quām si ante diē xiiij. Lunæ celebretur,
vel in ultimo mēse, quod esset absurdissimū. Sed de
his plura in libro nouę rationis restituēdi kalēdarij
Romani, vbi etiā hypoteses, quę in hac correctione
Kalēdarij assūptæ sunt, in medium afferentur.

Verū, vt videoas, vnde præcedētes tres tabellæ sint
deprōptę, & qua arte alię cōstrui possint, addita est
sequēs tabella cycli Epactarū perpetua, vna cū ta-
bula equationis cycli Epactarū, ex qua cuiusq; anni
Epacta reperietur in perpetuū. Rationē cōstructio-
nis tā tabellæ cycli Epactarū perpetuæ, quām tabu-
la æquationis cycli Epactarū, quoniā paucis expli-
cari nō potest, desumunturq; literæ alphabeti ex ta-
bula cycli Epactarū expāsa, cōsulto in librū nouę
rationis restituēdi kalendarij Romani, vbi tabula
illa expansa continetur, reijsimus.

Tabella Cycli Epactarum Perpetua.

P. I. C. c. P. F. 25. f. s. M. i. A.
 * xi. xxii. iii. xii. xxv. vi. xvii. xxviii. ix. xx.

a. m. D. d. q. G. g. t. N. k. B.
 i. xi. xxii. iii. xv. xxvi. vii. xviii. xxix. x. xxii.

b. n. E. e. r. H. h. u.
 ii. xii. xxiii. v. xvi. xxvii. viii. xix.

Tabula æquationis Cycli Epactarum perpetui.

Anni Dñi.		Anni Dñi.		Anni Dñi.	
N	i.	A	2200.	q	3600. Biss.
P	320. Biss.	u	2300.	p	3700.
P	500. Biss.	A	2400. Biss.	n	3800.
a	800. Biss.	u	2500.	n	3900.
b	1100. Biss.	t	2600.	n	4000. Biss.
c	1400. Biss.	t	2700.	m	4100.
Detractis x. dieb⁹.		t	2800. Biss.	l	4200.
D	1582.	s	2900.	l	4300.
D	1600. Biss.	s	3000.	k	4400. Biss.
C	1700.	r	3100.	k	4500.
C	1800.	r	3200. Biss.	k	4600.
B	1900.	r	3300.	i	4700.
B	2000. Biss.	q	3400.	i	4800. Biss.
B	2100.	P	3500.	i	4900.

Vtriusq; autem usus hic est. Quæratur in tabula æquationis annus propositus, vel si in tabula non invenitur, annus proximè minor, noteturq; litera alphabeti sive maiuscula, sive minuscula ad finem stram

stram ipsius collocata, & Aureus numerus inuesti-
getur anno proposito cōgruens. Deinde in tabella
cycli Epactarum perpetua similis litera notetur, &
cellulæ, quæ ab illa litera inclusive tertia est versus
sinistram, Aureus numerus 1. tribuatur, & sequenti
cellulæ ad dexteram subsequens Aureus numerus
2. & ita deinceps, donec ad Aureum numerum pro-
positi anni perueniatur, redeundo ad principium
tabellæ, si eam totam percurreris, cōputata quoq;
litera F, maiusc. sub qua Epacta xxv. rubra, & Epacta
25. nigra collocatur, pro vna cellula. His enim
rite peractis, illico in cellula, in quam Aureus nu-
merus propositi anni cadit, Epacta illius anni re-
perietur. Diligenter tamen obseruandum est, ut
quando Aureus numerus anni propositi maior fue-
rit, quam 11. quales sunt posteriores octo Aurei
numeri à 12. vsq; ad 19. cecideritq; in cellulam li-
teræ F, vbi sunt duæ Epactæ xxv. 25. vna rubra, &
altera nigra, sumatur Epacta 25. nigra: rubra vero
xxv. si in eandem cellulam aliquis ex prioribus un-
decim Aureis numeris ab 1. vsq; ad 11. qui omnes
minores sunt, quam 12. ceciderit.

Exemplis planum id faciemus. Anno 1582. post
correctionē respondet in tabula æquationis litera
D, maiusc. estq; Aureus tunc numerus 6. Si igitur
in tabella cycli Epactarum perpetua tribuas cellu-
læ literæ a, minusculæ, quæ tertia est à cellula lite-
ræ D, maiusc. Aureum numerum 1. & sequenti
cellulæ ad dexteram Aureum numerū 2. & ita de-
inceps, cadet Aureus numerus 6. anni propositi
1582. in cellulam Epactæ xxvj. quæ in kalendario

ab

ab Idibus Octobris illius anni Nouilunia mon-
strabit. Rursus anno 1583. iam emendato Aureus
numerus est 7. cinq; in tabula æquationis respon-
det litera eadem D, maiusc. Quoniam enim hic
annus in tabula non reperitur, sumendum est proxi-
me minor, nempe 1582. cui litera D, maiusc. res-
pondet. Tribuendo ergo in tabella Epactarū Au-
reum numerum 1. cellulæ literæ a, minusc. quæ
tertia est à cellula literæ D, maiusc. & Aureum nu-
merum 2. sequenti cellulæ ad dexteram, & sic de-
inceps, cadet Aureus numerus 7. propositi anni in
cellulā Epactæ vij. quæ eo anno Nouilunia osten-
det. Item anno 4218. in tabula æquationis respon-
det litera l, estq; Aureus numerus 1. Igitur si in ta-
bella Epactarum Aureum numerum 1. illius anni
tribuas cellulæ literæ u, quæ tertia est à cellula li-
teræ l, versus sinistrā, inuenies Epactam xix. illius
anni. Præterea anno 1710. respondet litera C, ma-
iusc. in tabula æquationis, estq; rursus Aureus
numerus 1. Quare si Aureum numerum 1. illius
anni tribuas primę cellulæ literæ P, maiusc. in ta-
bella Epactarum, quæ tertia est à litera C, maiusc.
reperies *. pro Epacta illius anni. Rursus anno
1912. respódet in tabula æquationis litera B, ma-
iusc. & est Aureus numerus 13. Quapropter si tri-
buatur in tabella Epactarum perpetua cellulæ lite-
ræ N, maiusc. quæ tertia est à litera B, maiusc. Au-
reus numerus 1. & sequenti cellulæ ad dexterā Au-
reus numerus 2. & ita deinceps, redeundo ad prin-
cipium tabellæ, cadet Aureus numerus 13. propo-
siti anni in secundam cellulam. Quare Epacta tūc
erit

erit xj. Adhuc anno 1715. respondet in tabula
æquationis litera C, maiusc. estq; Aureus numerus
6. Tribuendo ergo Aureum numerum 1. cellulæ li-
teræ P, maiusc. in tabella Epactarū, quæ tertia est
à cellula literæ C, maiusc. & Aureum numerum 2.
sequēti cellulæ ad dexteram, &c. cadet Aureus nu-
merus 6. propositi anni in cellulam literæ F, sub
qua ponuntur duæ Epactæ xxv. 25. vna rubra, &
altera nigra. Quia vero Aureus numerus 6. minor
est, quam 12. accipienda est Epacta xxv. rubra pro
anno 1715. Postremo anno 1916. in tabula æqua-
tionis respondet litera B, maiusc. estq; Aureus nu-
merus 17. Quamobrē si in tabella Epactarū cellu-
læ literæ N, quæ tertia est à cellula literæ B, maiusc.
detur Aureus numerus 1. & sequēti cellulæ ad dex-
teram Aureus numerus 2. & cet. redeundo ad prin-
cipium tabellæ, occurret Aureus numerus 17. pro-
positi anni eidē cellulæ literæ F, sub qua duæ Ep-
actæ xxv. 25. rubra vna, & altera nigra, ponuntur.
Et quoniam Aureus numerus 17. maior est, quam
11. accipiēda est Epacta 25. nigra pro anno 1916.
Atq; hoc modo Epactam cuiuslibet anni inuenies
in perpetuum.

Ex his facile quiuis tabellam componere pote-
rit, si velit, similem tribus superioribus, in qua nī-
mirum Epactæ contineātur certis quibusdā annis
inseruientes. Ut quoniā usus tertię tabellæ exten-
ditur usq; ad annum 2200. exclusue, si quis aliā ta-
bellam optet, cuius usus incipiat anno 2200. quæ-
renda erit, ut iam docuimus. Epacta anni 2200. Si
namq; ordine disponantur omnes 19. Aurei nume-
ri

Si initio factio ab Aureo numero anni 2200. & sub
Aureo numero dicti anni collocetur Epacta eius-
dem anni inuenta: deinde reliquæ Epactæ ordine
sub alijs Aureis numeris collocentur, quæ per con-
tinuam additionem numeri 11. ad præcedentem
Epactam constituantur, ita tamen, ut Epactæ sub
Aureo numero 19. posite, si hic Aureus numerus in
tabella ultimus non fuerit, addantur 12. non autem
11. ut supra diximus: composita erit tabella Epa-
ctarū, cuius usq; incipiet ab anno 2200. inclusive,
terminabiturq; anno 2299. quandoquidem anno
2300. in tabula æquationis alia litera respondet,
nempe u, ita ut tunc sit alia tabula extuenda. Ver-
bi gratia. dicto anno 2200. respondet in tabula
æquationis litera A, maiusc. estq; Aureus numerus
16. Si igitur tribuamus Aureum numerum 1. cellulæ
literæ M, maiusc. in tabella perpetua Epaçtarum,
quæ tertia est à cellula literæ A, & sequenti cellulæ
ad dexteram Aureum numerum 2. &c. incidet Au-
reus numerus 16. dicti anni 2200. in cellulam lite-
ræ n, minusc. sub qua reperitur Epacta xij. illius
anni. Quocirca tabella epactarum respondentium
Aureis numeris, initio sumpto ab Aureo numero
16. & Epacta xij. illius anni sic stabit.

Tabella Epactarū respondentium Aureis numeris ab anno
2200. inclusive usq; ad annum 2300. exclusive.

Aurei nu. 16. 17. 18. 19. 1. 2. 3. 4.

Epactæ. xij. xxij. v. xv. xxvij. ix. xx. j.

5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.
xij. xxij. iiij. xv. xxv. vij. xvij. xxix. x. xxj. ij.

Sed eadem hæ Epactæ facilius ex tabella cycli
Epactarum perpetua extrahi possunt. Cum enim
Aureus numerus 1. tribuatur cellulæ literæ M,
maiusc. & Anreus numerus 2. sequenti cellulæ ad
dexteram vbi est litera i. & Aureus numerus 3 se-
quenti cellulæ ad dexterā, vbi est litera A, maiusc.
Aureus numerus vero 4 sequenti ad hoc cellulæ ad
dexteram, in qua descripta est litera a, minusc. &c.
ut dictum est, scribendæ erunt Epactæ sub Aureis
numeris huius tabellæ temporariæ, quemadmodū
in tabella illa cycli Epactarum perpetua Aureis nu-
meris respondent, ut in exemplo factum esse vides.
Hinc facile apparet, qua ratione superiores tres ta-
bellæ Epactarum temporariæ sint compositæ. Faci-
liores porrò vias inueniendæ Epactæ cuiuslibet anni
reperies in libro nouæ rationis restituendi kalen-
darij Romani, quarum una ex tabula Epactarum
expansa, duæ vero aliæ ex rota mobili desumuntur:
quas, quoniam maius spatium exposcunt, & non
tam facile imprimi possunt, dedita opera hic omis-
timus.

CANON III.

G De Cyclo Solari, siue literarum Dominicalium 28.
annorum.

CYCLUS SOLARIS, seu literarum Dominicalium,
est revolutionis numeri 28 annorum ab 1. usq;
ad 28. qua revolutione perfecta, iterum ad unitati-
tem redditur, initiumq; sumit quilibet annus huic
cycli à Ianuario, veluti de cyclo decennouenali Au-
rei numeri dictum est. Procreatur autem cyclus hic
Solaris 28. annorum ex multiplicatione 7. per 4.

pro-

propterea quod propter septem dies hebdomadæ septem sunt literæ Dominicales, & quouis quarto anno unus dies intercalator, ita ut tunc ordo ille septem literarum interrupatur, recipianturq; duæ literæ Dominicales. Hoc cyclo litera Dominicalis cuiusq; anni investigatur in perpetuum, ut ad finem sequentis canonis docebitus.

Vt igitur quolibet anno proposito numerus cycli Solaris reperiatur, cōposita est sequens tabella, cuius usus incipit ab anno correctionis 1582. duratq; in perpetuum. Ex qua numerus cycli Solaris quocunq; anno currens post annum 1582. inuestigabitur hoc modo.

23. 24. 25. 26. 27. 28. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.

12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22.

Anno 1582. tribuatur primus numerus tabelle, qui est 23. secundus autem, qui est 24. sequenti anno 1583. & ita deinceps in infinitum, donec ad annum, cuius numerum cycli Solaris queris, perueniatur, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumq; eam percurreris. Nam cellula, in quam cadit annus propositus, numerum cycli Solaris quæ sit uero indicabit.

Sed quoniam valde laboriosum est, ac molestum, tot annos in dicta tabella enumerare, eamq; toties repetere, donec ad annum propositum perueniatur, præsertim vero, si annus propositus procul ab anno 1582. absit, construximus hanc aliam tabulam, ex qua sine magno labore cycli Solaris numerus quolibet anno tam ante, quam post annum 1582. inuenietur hac ratione.

Quæ-

¶ Tabula ad numerum Cycli Solaris cuiuslibet anni
inueniendum.

| Anni
Dñi. | Cyclus
Solaris
Adde
9. | | Anni
Dñi. | Cyclus
Solaris
Adde
9. |
|--------------|---------------------------------|--|--------------|---------------------------------|
| 1 | 1 | | 300 | 20 |
| 2 | 2 | | 400 | 8 |
| 3 | 3 | | 500 | 24 |
| 4 | 4 | | 600 | 12 |
| 5 | 5 | | 700 | 0 |
| 6 | 6 | | 800 | 16 |
| 7 | 7 | | 900 | 4 |
| 8 | 8 | | 1000 | 20 |
| 9 | 9 | | 2000 | 12 |
| 10 | 10 | | 3000 | 4 |
| 20 | 20 | | 4000 | 24 |
| 30 | 2 | | 5000 | 16 |
| 40 | 12 | | 6000 | 8 |
| 50 | 22 | | 7000 | 0 |
| 60 | 4 | | 8000 | 20 |
| 70 | 14 | | 9000 | 12 |
| 80 | 24 | | 10000 | 4 |
| 90 | 6 | | 20000 | 8 |
| 100 | 16 | | 30000 | 12 |
| 200 | 4 | | 40000 | 16 |

Quæratur annus propositus in tabula sub annis
Domini, qui si descriptus in ea fuerit, numerus ad
dexteram ipsius collocatus, additis prius 9. ut in
verti-

vertice tabulae præcipitur, & reiectis 28. post hanc
additionem, si reiici possunt, erit numerus cycli So-
laris, qui quæritur. Si vero annus propositus in ta-
bula non cōtinetur, accipiatur annus in tabula cō-
tentus proxime minor, vna cum numero cycli Sola-
ris respondente: Deinde sumantur in eadem tabu-
la anni, qui supersunt, vna cum numero cycli Sola-
ris respondente, qui priori numero cycli Solaris in-
uenito addatur, reiificanturq; à compagno numero
28. si reiici possunt. Et tandem addantur 9. Num-
erus enim compagno, reiectis prius 28. si possunt
reiici, erit numerus cycli Solaris quæsus. Quod si
neq; anni, qui superfluerunt, in tabula reperiantur,
accipiendus erit rursus annus proxime minor, vna
cum numero cycli Solaris respondente, qui priori
numero cycli Solaris inuenito adiiciendus est, & à
compagno numero reiicieanda 28. si reiici possunt:
Idemq; faciendum erit cum reliquis annis, qui su-
persunt, donec omnes in tabula inuenientur: Et tan-
dem ultimo numero cycli Solaris ex numeris cycli
Solaris in tabula repertis confecto addenda 9. & à
summa, quæ conflabitur reiicienda 28. si reiici
possunt. Conficietur enim hoc modo numerus cy-
cli Solaris anni propositi. Quod si post additionē
9. numerus compagno fuerit 28. ita ut post detra-
ctionem 28. nihil remaneat, erit numerus cycli So-
laris 28.

Exemplis rem illustrabimus. Inueniendus sit nu-
merus cycli Solaris anno 1000. Quoniam hic annus
in tabula reperitur, eiq; respondet numerus 20. si
addantur 9. fiet numerus 29. à quo si reiificantur
28.

28. remanebit 1. pro numero cycli Solaris anno 1000. Rursus inquirendus proponatur numerus cycli Solaris anno 1582. Quoniam hic annus in tabula non inuenitur, sumendus est annus 1000. in tabula proxime minor, eiusq; numerus cycli Solaris 20. Deinde accipiendi in tabula anni residui 582. qui quoniam in ea non continetur, sumendus iterum est annus 500. in tabula proxime minor, eiusq; numerus cycli Solaris 24. quo ad priorem numerum cycli Solaris 20. inuentum adiesto, conficietur numerus 44. à quo si detrahantur 28. remanebunt 16. Post hæc anni 82. qui supersunt, accipiendi in tabula, sed quia non reperiuntur, sumendus est annus 80. in tabula proxime minor, eiusq; numerus cycli Solaris 24. quo adiesto ad numerum cycli Solaris 16. prius compositum, efficietur numerus 40. à quo si subtrahantur 28. reliquerunt 12. Tandem accipiendi sunt reliqui anni 2. in tabula, & numerus cycli Solaris 2. illis respondens: quo apposito ad numerum cycli Solaris 12. proxime relictum, componetur numerus 14. Ad quem postremo si addantur 9. ut in vertice tabulæ iubetur, fiet numerus cycli Solaris 23. anni 1582. Deniq; inuestigandus sit numerus cycli Solaris anno 7075. Accipio primum numerum cycli Solaris 0. ē regione anni 7000. eumq; addo numero cycli Solaris 14. ē regione anni 70. reperto efficioq; numerum 14. Deinde huic numero 14. adiungo numero cycli Solaris 5. anno 5. respondentem, & procreo numerum 19. Cui tandem appono 9. efficioq; numerum cycli Solaris 28. pro anno 7075.

D Addun-

Adduntur autem semper 9. ultimo numero, quia Christus anno decimo huius cycli Solaris natus est, fuitq; anno Dñi primo numerus cycli Solaris 10. & anno secundo numerus cycli Solaris 11. &c.

Cópositio quoq; huius tabulæ non differt à constructione tabulæ pro Aureo numero inueniendo, nisi quod hic reijcienda sunt 28. non autem 19. ut ibi. Quocirca facile eam extédere poteris ad quotcunq; annos volueris.

Cæterum sine hac tabula facili admodū negotio per præcepta Arithmetices numerus cycli Solaris quolibet anno proposito inuenietur hoc modo. Anno Domini proposito addantur 9. & cōpositus numerus per 28. diuidatur. Numerus enim, qui ex diuisione relinquitur, (nulla habita ratione quotientis numeri. Hic enim solum indicat, quot, revolutiones cycli Solaris à Christo usq; ad annum propositum peractæ sint.) erit numerus cycli Solaris anni propositi. Et si ex diuisione nihil remanet, erit numerus cycli Solaris 28. Ut si quadratur numerus cycli Solaris anno 1582. Addo 9. & compositū numerum 1591. diuido per 28. inuenioq; ex diuisione relinqu 23. Anno ergo 1582. numerus cycli Solaris erit 23. Rursus si desideretur numerus cycli Solaris anno 1587. Addo 9. & facio 1596. quē numerum partior per 28. reperioq; nihil superesse. Anno igitur 1587. numerus cycli Solaris erit 28. Et sic de cæteris.

CANON III.
DE LITERA DOMINICALI.
QVO-

Quoniam tum propter decem dies ablatos ex mense Octobri anni 1582. tum etiā propter tres Bissextos quibusq; quadringentis annis omittendos, ut in libro nouæ rationis restituendi kalendarij Romani, & in Bulla correctionis anni à Gregorio xiiij. Pont. Opt. Max. sancitum est, cyclus literarum Dominicaliū quibusq; 28. annis in seipsum rediens, & ad hanc usq; diem ab Ecclesia Romana usitatus interrupatur necesse est, proponimus sequentem tabellam literarū Dominicaliū omnibus annis post Idus Octobris anni correctionis 1582. (detractis prius x. diebus) usui futurā usq; ad annum 1700. exclusue.

GTabella literarum Dominicalium ab Idibus Octobris anni correctionis 1582. (detractis prius x. diebus) usque ad annum 1700.
exclusue.

c	b	A	f	e	d	c	A	g	f	e	c	b	A	g	e	d
			g		b			d						f		
c	b	g	f	e	d	b	A	g	f	d						
							A				c			e		

Vtus huius tabellæ hic est. Anno correctionis 1582. post Idus octobris (detractis prius x. diebus) tribuatur litera c, primæ cellulæ, & sequenti anno 1583. litera b, secundæ, & anno 1584. detur literæ A, tertiaræ cellulæ, & sic deinceps alijs annis ordine aliæ cellulæ tribuatur, donec ad annū ppositū pertinetū sit, redeundo ad principium tabellæ, quotiescūq; eam percurreris. Nā cellula, in quam annus

propositus cadit, dummodo minor sit, quam annus
1700. dabit literam Dominicalem propositi anni.
Quæ si unica occurrit, annus erit cōmunis: si ve-
ro duplex, Bissextilis, & tunc superior litera Domi-
nicam diem ostēdet in kalendario à principio anni
vsq; ad festum S. Matthiæ Apostoli, inferior autem
ab hoc festo vsq; ad finem anni. Exempli gratia. Sit
inuenienda litera Dominicalis anno 1587. Nume-
ra ab anno 1582. quem tribue primæ literæ c, vsq;
ad annum 1587. tribuendo singulis cellulis singu-
los annos, (computādo geminas literas quascunq;,
superiorem & inferiorem, pro una cellula) cadetq;
annus 1587. in literam d, quæ sextum locum in ta-
bella occupat. Est ergo toto eo anno litera Domi-
nicalis d, annusq; cōmunis est, cum litera simplex
occurrat. Rursus sit inuestiganda litera Dominicala-
lis anno 1616. Numera ab anno 1582. ut dictum
est, vsq; ad annum 1616. redeundo ad principium
tabellæ, postquam eam percurreris, perueniesq; ad
duas hasce literas c, b, septimo loco positas. Est er-
go annus ille Bissextilis, cum duplex litera occur-
rat, superiorq; litera c, Dominicam diem indicabit
à principio anni illius vsq; ad festum S. Matthiæ,
inferior autem b, in reliqua parte anni.

Verum ut in annis, qui parum ab anno 1700. di-
stant, facilior reddatur numeratio, & ne sēpius ad
principium tabellæ cogaris redire, componenda
erit tabella quædam annorum hac arte. Ad annū
1582. à quo usus tabellæ literarum Dominicaliū
incipit, adantur 28. & iterum 28. ad numerum
compositum, & sic deinceps, ita tamen, ut ultimus
annus

annus minor sit anno 1700. ad quem usus tabellæ literarū Dominicaliū non peruenit. Iraq; si annus, cuius litera Domini-

Annī à quibus ta-
bella literarū Do-
minicalium inci-
pit.

calis quæritur, in hac tabella
annorum cōtinetur, erit prima
litera tabellæ literarum Domi-
nicalium Dominicalis eo an-
no. Si vero non continetur,
sumendus est in tabella annorum annus proxi-
me minor, & ab eo numerandum in supradicta
tabella literarum Dominicalium, initio facto à pri-
ma cellula, usq; ad annum propositū. Peruenietur
enim hac numeratione ad litteram Dominicalem,
ita ut nunquam ad principium tabellæ redeūdum
sit. Ut si annus propositus sit 1638. qui in hac ta-
bella reperitur, erit eo anno litera Dominicalis *c*,
quæ prima est in tabella literarum Dominicaliū.
Si autem annus propositus sit 1647. qui in hac ta-
bella non continetur, numerandum erit in tabella
literarum Dominicalium ab anno 1638. proxime
minori usq; ad datū annū 1647. tribuēdo. nimirū
annū 1638. prius cellulę, & sequentē annū 1639.
secundę cellulę, &c. Cadet enim hoc modo annus
propositus 1647. in decimā cellulā litera *f*, quę ter-
tia est post Bissextrū, & Dominicalis eo anno.

Finito autē anno 1699. in cuius fine usus superio-
ris tabellæ literarū Dominicaliū terminatur, assu-
mēda est sequens tabella literarū Dominicaliū, cu-
ius usus ab anno 1700. incipit, estq; perpetua, si
adiūcta tabula equationis adhibetur, hoc modo.

Tabula literarum Dominicalium ab anno 1700.
inclusive perpetua, si quibusque 400. annis
tres Bissextili omittantur.

I	II	III
d b A	g f	d c b A
c	e	g
f e c c b	A g e d c b	g f e
d	f	A

Inuentorū literā Dominicalē cuiuslibet anni,
qui nō minor sit anno 1700. Vide in tabula æquationis,
qui numerus ex antiquis Romanorū notis
ad sinistram anni propositi, vel (si is in tabula deſcriptus non eſt) anni proxime minoris reperitur,
eumq; in tabella literarum Dominicalium perpe-
tua nota. Si enim cellulæ huius numeri antiqui
Romani tribuas annum in tabula æquationis acce-
ptum, ſequentem vero annum ſequenti cellulæ, &
ita deinceps, donec ad annum propositum perue-
neris, redeundo ad principium tabellæ, ſi opus fue-
rit, incides in cellulam literæ Dominicalis, quam
quæris. Quæ ſi fuerit ſimplex, annus propositus co-
muniſ erit, ſi vero doplex, Bissextilis: exceptis an-
nis illis centesimis, in quibus dies intercalaris omit-
titur, quales ſunt omnes illi, & ſoli, qui in æquatio-
nis tabula expreſſi ſunt. In his enim quoniam com-
munes ſunt, ex duabus literis inuentis inferior dū-
taxat aſſumenda eſt reliqua ſuperiore, quia hæc in
anno præcedenti uſum habuit. In alijs centesimis
Bissextilibus, cuiosmodi ſunt omnes illi, qui in ta-
bula æquationis notati non ſunt, utraq; litera in-
uentata

tienta est accipienda, quemadmodum in alijs annis
Bissextilibus.

Tabula equationis supradictæ tabellæ literarum Domini-
nicalium ab anno 1700. perpetua.

Anni Dñi.	Anni Dñi.	Anni Dñi.			
I
II
III	1700
1800
1900	I
II
III	2900
3000
3100	I
II
III	4100.
4200.
4300.
I
II
III	2100
2200
2300	I
II
III	3300
3400
3500	I
II
III	4500.
4600.
4700.
I
II
III	2500
2600
2700	I
II
III	3700
3800
3900	I
II
III	4900.
5000.
5100.

Exemplū. Anno 1710. respōdet in tabula æquationis hic numerus antiquus I. quia cū distus annus in tabula non cōtineatur, accipiēdus est annus 1700. proxime minor, cui respōdet numerus I. Igitur si ab anno 1700. in tabula inuenio fiat numeratio in tabella literarum Dominicallium perpetua per cellulas, vſq; ad annum propositum 1710. initio factō à prima cellula, supra quam nimirū ponitur idem numerus antiquus I. qui in æquationis tabula repertus est, reperietur litera Dominicalis e, secunda post Bissextrū, eritq; annus 1710. cōmu-nis, & secundus post Bissextrū. Rursum anno 1912. respōdet in tabula æquationis numer⁹ antiqu⁹ III. Numerādo igitur ab anno 1900. in tabula reperto in tabella literarū Dominicaliū per cellulas, initio

sumpto à nona cellula, supra quā nimis positus est antiquus numerus III. vsq; ad annum 1912. inuenimus duas literas Dominicales g, f, eritq; annus ille Bissextilis. Præterea anno 1800. in tabula æquationis respōdet antiquus numerus II. cui in tabella literarum Dominicalium respondent duæ literæ f, e, quarum inferiore e, solum illi anno deseruit: quoniam annus est cōmūnis, & superior litera f, fuit Dominicalis anno præcedēte 1799. Postremo, anno 3600. respondet in tabula æquationis numerus antiquus III. prope annum 3500. proxime minorem. Si igitur ab anno 3500. in tabella literarū Dominicalium numerentur cellulæ, sumpto initio à nona cellula huius numeri III. inuenientur duæ hæ literæ b, A, quarum vtraq; accipienda est, quia annus ille centesimus Bissextilis est, cum in tabula æquationis non contineatur.

Hic autem vtendum erit quoq; artificio supra descripto, vt enumeratio facilior reddatur. Nempe construenda erit tabella annorum, quæ per continuam additionem 28. ad annum in tabula æquationis inuētum progrediatur. Vt in proximo exemplo ad annum 3500. deinde

3500

ad compositum numerum 3528. &c. ita

3528

tamen, vt vltimus numerus compositus

3556

minor sit, quam 3700. Hoc enim anno

3584

alius numerus antiquus accipiendus erit

3612

in tabella literarum Dominicalium, vt ex

3640

tabula æquationis constat. Hac tabella

3668

annorum composita, statim sciemus, à

3696

quo anno inchoanda sit enumeratio in ta-

bella literarum Dominicalium. Hac ratione, vt in

proximo exemplo persistamus, sub numero antiquo III. numerationem auspicabimur ab anno 3584. qui proxime minor est in tabella annorum, quam propositus annus 3600. qui cadet in cellam duarum literarum b, A, ut prius.

Facilima porro est constructio tabulae aequationis. Progreditur enim per omnes annos centesimos, qui Bissextilles non sunt, omissis centesimis Bissextilibus, quia in illis ordo literarum Dominicalium interrupitur, in his vero non. Itaque post ternos quosque centesimos unus annus centesimus relinquitur in tabula, cum ille sit Bissextilis. Deinde, ut vides, numeri antiqui I. II. III. ordine repetuntur.

Ex his non difficile erit cuilibet ex nostra tabella perpetua decerpere tabellam particularē suo temporis deseruientem. Si enim tabella 28. literarū Dominicalium componatur, principio sumpto à cellula illius numeri antiqui, qui in tabula aequationis cuilibet anno centesimo respondet, confecta erit tabella deseruiens ab eo anno centesimo usque ad annum centesimum, qui in tabula aequationis sequitur, exclusive: ita tamen, ut ex primis duabus literis anno illi centesimo, à quo usus tabellæ incipit, respondentibus inferior assumatur, relicta superiori. Hac arte constructa est sequens tabella, cuius usus incipit ab anno 1800. duratque usque ad finem anni 1899. hac lege, ut anno 1800. litera Dominicalis sit e, inferior primarum duarū f, e, Sequenti deinde anno 1801. litera Dominicalis sit d, &cæteris.

G Tabella literarum Dominicalium ab anno
1800. usque ad annum 1900. exclusive.

Expe-

f	d	c	b	A	f	e	d	c	A	g	f	e	c	b	A
c			g				b			d			d		
g	e	d	c	b	g	f	e	d	b	A	g				
f				A				c							

Expedite quoq; eandem literam Dominicalem cuiusq; anni perpetuo inueniemus tam ante correctionis annum quam post, ex antiquo cyclo Solari, seu literarum Dominicalium 28. annorum, quo ad hanc vsq; diem Ecclesia vsa est. Hic autem, vna cum tabula æquationis, quæ per omnes annos centesimos progreditur, ita ut quartus quisq; centesimus sit Bissextilis, & tunc idem numerus antiquus repetatur, ita se habet.

G Cyclus Solaris, seu literarum Dominicalium antiquus 28. annorum perpetuus.

V	VII	II	III
g	c	d	c
c	d	c	b
b	A	g	f
A		f	c
f		d	d
		c	e
VI	I	III	
c	b	A	g
b	A	f	f
A	f	e	e
f	d	c	b
d	c	A	A
c	A	b	
A	b	d	
b	d		
d			

Inuenturus ergo literā Dominicalē quocumq; anno dato: Vide in tabula æquationis, qui numerus antiquus ad sinistram anni propositi, vel (si is in tabula non est descriptus) anni proxime minoris reperitur, eumq; in cyclo Solari nota. Ab hoc enim inclusive si numeres tot cellulas literarum Dominicalium, dextrorsum procededo, & iterum, si opus fuerit

Tabula æquationis Cycli Solaris antiqui.

Anni Dñi.

Anni Dñi.

Anni Dñi.

V	I.	II	2600	V	4000. Bis.
V	1582	III	2700	VI	4100
Detractis x. dieb⁹		III	2800 Bis.	VII	4200
I	1582	III	2900	I	4300
I	1600 Bis.	V	3000	I	4400 Bis.
II	1700	VI	3100	II	4500
III	1800	VI	3200. Bis.	III	4600
III	1900	VII	3300	III	4700
III	2000 Bis.	I	3400	III	4800 Bis.
V	2100	II	3500	V	4900
VI	2200	II	3600. Bis.	VI	5000
VII	2300	III	3700	VII	5100
VII	2400 Bis.	III	3800	VII	5200. Bis.
I	2500	V	3900	I	5300

fuerit, à principio cycli incipiendo, quot Vnites
in numero cycli Solaris curente (quem ex canone
3. inuenies) continentur, incidet in cellulam literæ
Dominicalis, quam quæris. Quæ si fuerit simplex,
annus propositus cōmuniſ erit, si vero duplex, Bis-
sextiſ: exceptis illis annis centeſimis, in quibus
intercalariſ dies omittitur, cuiuſmodi ſunt omnes
illi, ac ſoli, quibus in tabula æquationis syllaba
(Bis.) appoſita non eſt. In hiſ enim, quoniam cē-
munes ſunt, inferior littera ex duabus inuentiſ
aſſumenda eſt relicta ſuperiori, quoniam hæc in
præcedenti anno fuit Dominicalis. In centeſimis
alijs Eiſſextilibus, quales ſunt omnes illi, quibus
ſyl-

syllaba (Biss.) adiuncta est, vtraq; litera est accipienda, quemadmodum in alijs annis Bissextilibus.

Exemplum. Anno 1699. respondet in tabula æquationis numerus antiquus I. prope numerum 1600. proxime minorem. Cum ergo anno 1699. numerus cycli Solaris sit 28. numeræ dæ erunt 28. cellulæ literarum Dominicaliū, initio facto ab ea, supra quam numerus hic I. positus est, vsq; ad d, quæ erit litera Dominicalis eo anno, tertia post Bissexturn. Rursus anno 1700. respondet in æquationis tabula numerus antiquus II. estq; numerus cycli Solaris I. In prima ergo cellula literarum Dominicalium sub numero antiquo II. ex duabus literis d, c, inferior erit litera Dominicalis illius anni, quia communis est, & superior litera d, fuit Dominicalis in præcedenti anno 1699. vt in proximo exemplo patuit. Postremo, anno 2000. respondet in tabula æquationis numerus antiquus IIII. numerus autem cycli Solaris tunc est 21. Quare si numerentur 21. cellulæ literarum Dominicalium initio facto à cellula huius numeri antiqui IIII. inueniētur duæ hæ literæ b, A, quæ ambæ Dominicales erunt eo anno, cum Bissextilis sit. Porro via hæc multo facilitot est in libro nouæ rationis restituendi Kalendarij Romani per tabulam septem cyclorum literarum Dominicalium expansam, vbi etiam commodissima ratio traditur beneficio rotæ mobilis.

CANON

CANON V. ¶ DE INDICTIO.

Indictio est reuolutio 15. annorum ab 1. usq; ad 15. qua revolutione peracta, iterum redditur ad unitatem, initiumq; sumit quilibet annus huius cycli à Ianuario in bullis Pontificijs, sicut de cyclo decennouennali Aurei numeri scripsimus. Et quoniam indictionis frequens usus est in Diplomatibus, & scripturis publicis, facile annum indictionis currentem quolibet anno proposito inueniemus ex sequenti tabella, cuius usus perpetuus est, initium tamen sumit ab anno correctionis 1582.

¶ Tabella Indictionis ab anno correctionis 1582.

10. 11. 12. 13. 14. 15. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.

Nam si anno 1582. tribuas primum numerum, qui est 10. & sequenti anno 1583. secundum numerum, qui est 11. & sic deinceps usq; ad annum propositum, redeundo ad principium tabellæ, quotiescunq; eam percurreris, cadet annus propositus in indictionem, quæ queritur.

Quoniam vero molestum est, ac laboriosum, tot annos in dicta tabella percensere, redeundo saepius ad eius principium, quo usq; anni propositi indictione reperiatur, praesertim si annus propositus longe ab anno 1582. absit, confecimus hanc aliam tabulam, ex qua sine magno labore indictione cuiusvis anni tam ante annum 1582. quam post, inuenientur hoc modo.

Tabula

Tabula ad Indictionem cuiuslibet anni inueniendam.

| Anni
Domi
ni. | Indi-
cio
Adde | Anni
Domi
ni. | Indi-
cio
Adde |
|---------------------|----------------------|---------------------|----------------------|
| 1 | 1 | 80 | 5 |
| 2 | 2 | 90 | 0 |
| 3 | 3 | 100 | 10 |
| 4 | 4 | 200 | 5 |
| 5 | 5 | 300 | 0 |
| 6 | 6 | 400 | 10 |
| 7 | 7 | 500 | 5 |
| 8 | 8 | 600 | 0 |
| 9 | 9 | 700 | 10 |
| 10 | 10 | 800 | 5 |
| 20 | 5 | 900 | 0 |
| 30 | 0 | 1000 | 10 |
| 40 | 10 | 2000 | 5 |
| 50 | 5 | 3000 | 0 |
| 60 | 0 | 4000 | 10 |
| 70 | 10 | 5000 | 5 |

Quare annū propositum in ascripta tabula, vel proxime minorē, si is in tabula non reperitur: Dein de residuo annos, vñā cum Indictionibus ad dexteram annorum collocatis. Si enim has omnes Indictiones in vnam summam collegeris eo ordine, ut in canone tam Aurei numeri, quam cycli Solaris docuimus, & tandem addideris 3. reiectis tamen semper 15. quoties possunt rejici, habebis Indictio nem

nē anni propositi. Quòd si vltima summa post adi-
ditionem 3. fuerit 15. ita vt abiectis 15. nihil relin-
quatur, erit Indictio 15. Id quod uno aut altero exē-
plo faciemus perspicuum. Anno 2000. respōdet in
tabula Indictio 5. cui si addantur 3. siet indictio
8. anni 2000. item vt anno 1582. reperiatur indi-
ctio, accipiendus est annus 1000. proxime minor,
vnā cum inductione 10. Deinde ex reliquis annis
582. annus 500. proxime minor, vnā cū inductione
5. qua ad priorem 10. adiecta, efficietur numer-
rus 15. à quo si abijciantur 15. nihil superest. Post
hac ex residuis annis 82. sumendus est in tabula
annus 80. proxime minor, vna cum inductione 5.
quæ addita inductioni 0, quæ proxime relata fue-
rat, faciet numerum 5. cui si adiūgatur indictio 2.
respondens residuis 2. annis, siet numerus 7. Huic
tandem si addantur 3. componetur indictio 10.
pro anno 1582. Postremo indictio anni 3040. ita
inuenietur indictio 0, respōdens anno 3000. pro-
xime minori addatur inductioni 10. quæ residuis
annis 40. respondet, habebiturq; numerus 10. Cui
si addantur 3. siet indictio 13. anni 3040.

Adduntur autem semper 3. vltimo numero, quia Christus natus est anno quarto cycli inductionis, fuitq; anno Domini primo indictio 4. & anno secundo indictio 5. &c.

Compositio quoq; huius tabulæ eadem est, quæ tabulæ ad Aureum numerum & numerum cycli Solaris inueniendum, nisi quòd hic rei cienda sunt semper 15. si fieri potest, nō autē 19. vel 28. ut ibi.

Verum absq; hac tabula perfacilis quoq; est invenitio

uentio indictionis cuiuslibet anni præcepta Ari-
thmetices hoc pacto. Anno Domini proposito ad-
dantur 3. & cōpositus numerus per 15. diuidatur.
Numerus enim ex diuisione relictus (nulla habita
ratione quotientis numeri, cum hic solum demō-
stret, quot reuolutiones cycli indictionis à Christo
vsq; ad annum datum transierint.) erit indictio
quæ sita. Ut anno 1582. addo 3. fiuntq; 1585. quæ
partior per 15. remanentq; ex diuisione 10. pro
indictione anni 1582. Item anno 1587. addo 3.
efficiturq; numerus 1590. quem diuido per 15.
nihilq; superest. Est ergo tunc indictio 15.

CANON VI.

g DE FESTIS MOBILIBVS.

Voniam ex decreto sacri Concilij Ni-
cæni Pascha, ex quo reliqua festa mo-
bilia pendent, celebrari debet die Do-
minico, qui proxime succedit xiiij.
Lunæ primi mensis: (is vero apud
Hebræos vocatur primus mensis, cuius xiiij. Luna
vel cadit in diem Verni æquinoctij, quod die xxj.
mensis Martij contingit, vel proprius ipsum sequi-
tur) efficitur, ut si Epacta cuiusvis anni inueniatur
ex canone 2. & ab ea in kalendario notata inter
diem octauum Martij inclusive, & quintum Apri-
lis inclusive (huius enim Epactæ xiiij. Luna cadit
vel in diem æquinoctij Verni, id est, in diem xxj.
Martij, vel eum proprius sequitur) numerentur in-
clusive deorsum versus dies quatuordecim, proxi-
mus

mus dies Dominicus diem hunc xiiij. sequens (ne
cum Iudeis conueniamus, si forte dies xiiij. Lunæ
caderet in diem Dominicum) sit dies Paschæ.

Exemplum. Anno 1583. iam emendato Epacta
est vij. & litera Dominicalis b. Quæro igitur hanc
Epactam vij. in kalendario inter octauum diem
Martij, & quintū Aprilis inclusive, inuenioq; eam
è regione diei 24. Martij, à qua inclusive deorsum
versus numero xiiij. dies, ut habeam xiiij. Lunam,
quam video cadere in diem 6. Aprilis, post quem
diem prima litera Dominicalis b. reperitur è re-
gione diei 10. eiusdem Aprilis. Pascha ergo anno
1583. celebrandum erit die 10. Aprilis. Rursus
anno 1585. Epacta est xxix, & litera Domini-
calis f. Et quoniam inuenio Epactam xxix. inter
diem 8. Martii, & 5. Aprilis inclusive positam
esse è regione diei 1. Aprilis, à quo inclusive si de-
orsum versus numerem 14. dies, inuenio xiiij. Lu-
nam die 14. Aprilis, quæ est Dominica, cum è re-
gione illius sit litera Dominicalis f. Ne igitur cum
Iudeis conueniamus, qui Pascha celebrat die xiiij.
Lunæ sumenda est litera Dominicalis f, quæ seque-
tur xiiij. Lunam, nempe ea, quæ è regione diei 21.
Aprilis collocatur, atq; adeo Pascha eo anno cele-
brandum erit die 21. Aprilis. Item anno 1592. Epa-
cta est xvij. & duplex litera Dominicalis e, d, cum
annus ille sit Bissextilis. Si igitur ab Epacta xvij.
quæ è regione diei 15. Martij ponitur, inter diem
8. Martij & 5. Aprilis inclusive numerentur inclu-
sive dies 14. cadet xiiij. Luna in diem 28. Martij.
Et quia tunc currit posterior litera Dominicalis.

E nempe

nempe d, quæ post diē 28. Martij, id est, post xiiiij.
Lunam collocata est è regione diei 29. Martij, cele-
brabitur eo anno Pascha die 29. Martij.

Invento autē die Paschæ, facile alia festa mobilis
inuenientur. Si enim ante diem Paschæ numeren-
tur sex Dominicæ in Kalendario, habebitur prima
Dominica Quadragesimæ, & proxime præcedens
feria quarta erit prima dies Quadragesimæ, hoc
est, dies Cinerum, quam proxime præcedit Domi-
nica Quinquagesimæ, & ante hanc celebrabitur
Dominica Sexagesimæ, quam Dominica Septua-
gesimæ præcedit. Si verò post Dominicam Paschæ
in kalendario numerentur quinq; Dominicæ, se-
quentur quintam Dominicam statim Rogationes,
& proxime sequens feria quinta erit Ascensio Do-
mini: Septima autem Dominica post Pascha erit
dies Pentecostes, cui statim succedit Dominica Tri-
nitatis, & feria quinta proxima celebrabitur festum
Corporis Domini. Hac ratione anno 1592. cum
Pascha celebretur die 29. Martij, celebrabitur pri-
ma Dominica Quadragesimæ die 16. Februarij,
currente tunc litera Dominicali e: Dies autem Ci-
nerum erit 12. Februarij, & Dominica Septuagesi-
mæ cadet in diem 26. Ianuarij. Rogationes autem
erunt die 4. Maij, & Ascensio Domini die 7. Maij:
Dominica vero Pentecostes die 17. Maij: & Festum
Trinitatis die 24. Maij: Festum deniq; Corporis
Domini die 28. Maij celebrabitur. Numerus vero
Dominicarum inter Pentecosten, & Aduentum
hac ratione inuenitur. Supputentur ante Natiui-
tatem Domini quatuor Dominicæ. Quarta enim

Do-

Dominica ante Domini Nativitatē est prima Dominica Aduētus. Quapropter si numerētur omnes Dominicæ post Pentecosten usq; ad primam Dominicam Aduentus Domini exclusue, habebitur numerus Dominicarum inter Pentecosten, & Adventum Domini: quem tamen numerum breuius docebimus inuestigare paulo infra.

Ceterum ut facilius omnia festa mobilia inueniantur, cōpositæ sunt duæ sequentes tabulæ Paschales, vna antiqua, & noua altera. Ex antiqua ita festa mobilia reperientur. In latere sinistro tabula accipiatur Epacta currens, & in linea literarum Dominicantium sumator litera Dominicalis currens, infra tamen Epactam currentem, ita ut si litera Dominicalis currens reperiatur ē regione Epactæ currentis, assumenda sit eadem litera Dominicalis proxime inferior. Nam ē regione huius literæ Dominicalis omnia festa mobilia continentur. Ut in eisdem exemplis: Anno 1583. Epacta est viij. & litera Dominicalis b. Si igitur in tabula antiqua sumatur litera Dominicalis b, quæ primo infra Epactam viij. occurrit, reperietur ē regione huius literæ Dominicæ Septuagesimæ die 6. Febr. dies Cinerum 23. Februarij, dies Paschiæ 10. Aprilis: Ascensio Domini 19. Maij: dies Pentecostes 29. Maij, & festum Corporis Domini 9. Iunij. Dominicæ autem inter Pentecosten, & Adventum tunc erunt 25. & Aduentus celebrabitur die 27. Novembris, & sic de cæteris. Item anno 1585. Epacta est xxix. & litera Dominicalis f, quæ in tabula reperitur ē regione Epactæ xxix. Quare sumenda est alia litera

ra f, quæ proxime infra Epactam inuenitur, è re-
gione cuius inuenies Septuagesimam die 17. Fe-
bruarij, diem Cinerum 6. Martij, & Pascha die 21.
Aprilis, &c.

Notandum autem est, quod quemadmodum in
anno communi, cadente litera Dominicali è regio-
ne Epactæ in tabula antiqua, sumitur eadem lite-
ra proxima infra Epactam, ut diximus: ita quoq; in
anno Bissextili, si alterutra duarum literarum Do-
minicalium tunc currentium è regione Epactæ re-
periatur, assumenda sunt aliæ duæ similes literæ
proxime inferiores, ut festa mobilia inueniantur.

Ex tabula vero Paschali noua ita eadem festa mo-
bilis reperientur. In cellula literæ Dominicalis cur-
rentis queratur Epacta currens. Nam è directo
omnia festa mobilia deprehendentur. Ut anno
1585. in cellula literæ Dominicalis f, tunc curren-
tis è regione Epactæ xxix. quæ codem anno cur-
rit, habetur Septuagesima die 17. Februarij, dies
Cinerum 6. Martij, & Pascha die 21. Aprilis,
&c.

Sed siue antiqua, siue noua tabula Paschali uta-
mur, inuenienda sunt omnia festa mobilia in annis
Bissextilibus per literam Dominicalem posterio-
rem, quæ nimirum currit post festum S. Matthiæ
Apostoli, ne scilicet ambigamus, utra duarum lite-
rarum pro hoc, aut illo festo indagando accipienda
sit: ita tamen, ut Septuagesimæ, & diei Cinerum
inuentæ in Ianuario, aut Februario addatur unus
dies. Quod ideo fit, quia ante diē S. Matthiæ cur-
rit prior litera Dominicalis, quæ in Kalendario
prior.

FESTORVM MOBILIVM.

| Anni
Dñi. | Ascen-
sio. | Pente-
costes. | Corp ⁹
Christi. | dñece
post. | Aduen-
tus. |
|--------------|----------------|-------------------|-------------------------------|----------------|----------------|
| 1582 | | | | 23 | 28.nou. |
| 1583 | 19.maij | 29.mai. | 9.Iun. | 25 | 27.nou. |
| 1584 | 10.mai. | 20.ma. | 31.mai. | 27 | 2. dec. |
| 1585 | 30.mai. | 9.Iun. | 20.Iun. | 24 | 1. dec. |
| 1586 | 15.mai. | 25.mai. | 5.Iun. | 26 | 30.nou. |
| 1587 | 7.mai. | 17.mai. | 28.mai. | 27 | 29.nou. |
| 1588 | 26.mai. | 5.Iun. | 16.Iun. | 24 | 27.nou. |
| 1589 | 11.mai. | 21.mai. | 1.Iun. | 27 | 3. dec. |
| 1590 | 31.mai. | 20.Iun. | 21.Iun. | 24 | 2. dec. |
| 1591 | 23.mai. | 2.Iun. | 13.Iun. | 25 | 1. dec. |
| 1592 | 7.mai. | 17.mai. | 28.mai. | 27 | 29.nou. |
| 1593 | 27.mai. | 6.Iun. | 17.Iun. | 24 | 28.nou. |
| 1594 | 19.mai. | 29.mai. | 9.Iun. | 25 | 27.nou. |
| 1595 | 4.mai. | 14.mai. | 25.mai. | 28 | 3. dec. |
| 1596 | 23.mai. | 2.Iun. | 13.Iun. | 25 | 1. dec. |
| 1597 | 15.mai. | 25.mai. | 5.Iun. | 26 | 30.nou. |
| 1598 | 30.apr. | 10.mai. | 21.ma. | 28 | 29.nou. |
| 1599 | 20.ma. | 30.ma. | 10.Iun. | 25 | 28.nou. |
| 1600 | 11.mai. | 21.mai. | 1.Iun. | 27 | 3. dec. |
| 1601 | 31.mai. | 10.Iun. | 21.Iun. | 24 | 2. dec. |
| 1602 | 16.ma. | 26.mai. | 6.Iun. | 26 | 1. dec. |
| 1603 | 8.mai. | 18.mai. | 29.mai. | 27 | 30.nou. |
| 1604 | 27.ma. | 6.Iun. | 17.Iun. | 24 | 28.nou. |
| 1605 | 19.ma. | 29.mai. | 9.Iun. | 25 | 27.nou. |
| 1606 | 4.mai. | 14.mai. | 25.mai. | 28 | 3. dec. |
| 1607 | 24.ma. | 3.Iun. | 14.Iun. | 25 | 2. dec. |
| 1608 | 15.mai. | 25.mai. | 5.Iun. | 26 | 30.nou. |
| 1609 | 28.ma. | 7.Iun. | 18.Iun. | 24 | 29.nou. |
| 1610 | 20.ma. | 30.ma. | 10.Iun. | 25 | 28.nou. |
| 1611 | 12.ma. | 22.ma. | 2.Iun. | 26 | 27.nou. |
| 1612 | 31.ma. | 10.Iun. | 22.Iun. | 24 | 2. dec. |
| 1613 | 16.ma. | 26.mai. | 6.Iun. | 26 | 1. dec. |
| 1614 | 8.nai. | 18.ma. | 29.ma. | 27 | 30.nou. |

Cyclus | Li. |
Epa&ta. | dñ. |

| Di |
| es. |

IANVARIUS:

*	A	Kal.	1	Circuncisio Dñi. duplex.
xxix	b	iiiij	2	O&t. S. Steph. dup. cum cōm.
Octau. S. Ioan. & SS. Innoc.
xxviij	c	ijj	3	O&t. S. Ioānis. dup. cum com.
O&t. SS. Innoc.
xxvij	d	Prid.	4	O&t. SS. Innocentum. dupl.
xxv	e	No.	5	Vigilia.
xxv	f	vij	6	Epiphanię Domini. dupl.
xxiiij	g	vij	7	De octaua Epiphanię.
xxiij	A	vj	8	De octaua.
xxij	b	v	9	De octaua.
xxj	c	iiiij	10	De octaua.
xx	d	ijj	11	De octaua. & cōm. S. Hygii
nij Papæ & mart.
xix	e	Prid.	12	De octaua.
xviij	f	Idib.	13	Octaua Epiphanię. dupl.
xvij	g	xix	14	Hilarij episc. & cōf. semid. cū
cōm. S. Felicis presb. & mart.
xvj	A	xvij	15	Pauli primi eremitæ. semid.
cum cōm. S. Mauri abbatis.
xv	b	xviij	16	Marcelli Papæ, & mart. semid.
xiiiij	c	xvj	17	Antonij Abbatis. dupl.
xiij	d	xv	18	Cath. S. Petri Romæ. dupl.
& cō. S. Priscæ virg. & mart.
xij	e	xliij	19	Marij, Marthæ, Audifacis, &
Abachum mart.
xj	f	xlij	20	Fabiani & Sebast. mart. dup.

x	g	xij	21	Agnetis virg. & mart.	dupl.
ix	A	xj	22	Vincētij & Anast. mar.	semid.
viij	b	x	23	Emerentianæ virg. & mart.	
vij	c	ix	24	Timothei episcopi, & mart.	
vj	d	vijj	25	Cōuersio S. Pauli Apo.	du.
v	e	vij	26	Polycarpi episcopi, & mart.	
iiiij	f	vj	27	Ioānis Chrysost. episc. & conf.	
iiij	g	v	28	Agnetis secundo.	(dup.)
ij	A	iiij	29		
j	b	ijj	30		
*	c	Prid.	31		

Cyclus | Li.
Epacta. dñ.

FEBRVARIVS.

			Di	
			es.	
xxix	d	Kal.	1	Ignatij episc. & mart. semid.
xxvij	e	iiij	2	Purificatio B. Mariæ. dup.
xxvij	f	ijj	3	Blasij episcopi & mart.
25 xxvj	g	Prid.	4	
xxv xxviiii	A	No.	5	Agathæ virg. & mart. semid.
xxiij	b	vijj	6	Dorotheæ virg. & mart.
xxij	c	vij	7	
xxj	d	vj	8	
xx	e	v	9	Apolloniæ virg. & mart.
xix	f	iiij	10	
xvij	g	ijj	11	
xvij	A	Prid.	12	
xvj	b	Idib.	13	
xx	c	xvj	14	Valentini presbyt. & mart.

xij	d	xv	15	Faustini & Iouitæ mart.
xij	e	xij	16	
xij	f	xij	17	
xj	g	xij	18	Symeonis episcopi & mart.
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	
vij	c	ix	21	
vij	d	vij	22	Cathed. S. Petri Antioch. du.
vj	e	vij	23	Vigilia.
v	f	vj	24	Matthiæ Apostoli. dupl.
ijij	g	v	25	
ijij	A	ijij	26	
ij	b	ijj	27	
j	c	Prid.	28	

In anno Bissextili Februarius est dierum 29. & festum S. Matthiæ celebratur 25. Februarij. & bis dicitur , sexto kalendas, id est, die 24. & die 25. & litera Dominicalis , quæ assumpta fuit in mense Ianuario , mutatur in præcedentem : Ut si in Ianuario litera Dominicalis fuit A, mutetur in præcedentem , quæ est g, & cæt.

Cyclus | Li. | Dil | M A R T I V S .
Epa&t. | dñ. | es. |

*	d	kal.	1
xxix	e	vj	2
xxvij	f	v	3
xxvij	g	ijij	4

xxvj	A	iii	5	
xxv	b	Prid.	6	
xxiiij	c	No.	7	Thomæ de Aquino cōf. dup.
& cōmem. SS. Perpetuæ &
Felicitatis martyr.
xxiij	d	viii	8	
xxij	e	vii	9	Quadraginta mart. semid.
xxj	f	vi	10	
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	Gregorii Papæ & cōf. & Eccl.
Doctoris. dupl.
xviij	b	iii	13	
xvij	c	Prid.	14	
xvj	d	Idib.	15	
xv	e	xvii	16	
xiiij	f	xvi	17	
xiij	g	xv	18	
xij	A	xiii	19	Ioseph confess. dupl.
xj	b	xiiii	20	
x	c	xii	21	Benedicti Abbatis. dupl.
ix	d	xi	22	
vij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viii	25	
vj	A	vii	26	
iiij	b	vi	27	
iiij	c	v	28	
ij	d	iv	29	
j*	e	iii	30	
	f	Prid.	31	

Cycl'	Li.	Di	APRILIS.
Epact.	dñ.	es.	

xxix	g	Kal.	I
xxviii	A	iiii	2
xxvii	b	iij	3
25 xxvi	c	Prid.	4
xxv xxvii	d	No.	5
xxiii	e	vij	6
xxii	f	vij	7
xxi	g	vj	8
xx	A	v	9
xix	b	iiij	10
xviii	c	ij	11 Leonis Papæ & conf. dupl.
xvii	d	Prid.	12
xvi	e	Idib.	13
xv	f	xviii	14 Tiburtij, Valeriani, & Maximi martyrum.
xiii	g	xvii	15
xiii	A	xvj	16
xii	b	xv	17 Aniceti Papæ & mart.
xi	c	xiiii	18
x	d	xiii	19
ix	e	xii	20
viii	f	xi	21
vii	g	x	22 Sotheris & Caui Pontificum, & martyrum. semid.
vi	A	ix	23 Georgii martyris. semid.
v	b	viii	24
iv	c	vii	25 Marci Euangelistæ. dupl.

iij	d	vj	26	Cleti, & Marcellini Pont.
& martyrum. semidup.
ij	e	v	27	
j	f	iiij	28	Vitalis martyris.
*	g	ijj	29	
xxix	A	Prid.	30	

Cyclus | Li.
Epaet. | dñ.

M A I V S.

xxvij	b	Kal.	1	Philippi & Iacobi Aposto.
duplex.
xxvij	c	vj	2	Athanasij episc. & conf. dup.
xxvj	d	v	3	Inuentio S. Crucis. dup. &
cōm. SS. Alexādri, Euentij,
& Theoduli mart. ac Iuue-
nalis episcopi & conf.
25 xxv	e	iiij	4	Monicæ viduæ.
xxiiiij	f	iiij	5	(dup.)
xxiiij	g	Prid.	6	Ioānis ante portam Latinam.
xxij	A	No.	7	
xxj	b	vijj	8	Apparitio S. Michaelis. dup.
xx	c	vij	9	Gregorij Theologi episcopi,
& confess. duplex.
xix	d	vj	10	Gordiani, & Epimachi mart.
xvijj	e	v	11	
xvij	f	iiij	12	Nerci, Archillei, & Pancratij
(mart.)
xvj	g	ijj	13	
xv	A	Prid.	14	Bonifacij martyris.

xiiij	b	Idib.	15	
xij	c	xvij	16	
xij	d	xvj	17	
xj	e	xv	18	
x	f	xiiij	19	Potentianæ virginis.
ix	g	xiiij	20	
vij	A	xij	21	
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	
v	d	ix	24	
iiij	e	vij	25	Vrbani Papæ, & martyris.
ij	f	vij	26	Eleutherij Papæ, & mart.
ij	g	vj	27	Ioannis Papæ, & martyris.
j	A	v	28	
*	b	iiij	29	
xxix	c	ij	30	Felicis Papæ, & martyris.
xxvij	d	Prid.	31	Petronillæ virginis.

Cyclus | Li. | Di | IVN IVS.
 Epact. | dñ. | es. |

xxvij	e	kal.	1	
25 xxvij	f	iiij	2	Marcellini, Petri, & Erasmi
martyrum.
xxv. xxviii	g	ij	3	
xxij	A	Prid.	4	
xxij	b	No.	5	
xxj	c	vij	6	
xx	d	vij	7	

xix	e	vi	8	
xvij	f	v	9	Primi & Feliciani martyrum.
xvii	g	iii	10	
xvi	A	iii	11	Barnahæ Apostoli. dupl.
xv	b	Prid.	12	Basilidis, Cyrini, Naboris, &
Nazarii martyrum.
xliii	c	Idib	13	
xliii	d	xviii	14	Basili Episc. & conf. dupl.
xlii	e	xvii	15	Viti, Modesti, & Crescentiæ
(mart.)
xli	f	xvi	16	
x	g	xv	17	
ix	A	xliii	18	Marci & Marcelliani, mart.
viii	b	xliii	19	Geruasii & Protasii mart.
vii	c	xlii	20	Siluerii papæ & martyris.
vi	d	xi	21	
v	e	x	22	Paulini episcopi & confes.
iiii	f	ix	23	Vigilia.
iii	g	viii	24	Natiu. S. Ioan. Baptiste. dup.
ii		vii	25	De o&t. Natiu. S. Ioan. Bapt.
i	b	vi	26	Ioānis & Pauli mar. semid.
cū cōm. o&t. Natiu. S. Ioan.
*	c	v	27	De o&t. Natiuit. S. Ioan.
xxix	d	iiii	28	Leonis papæ & conf. semid.
&cōm.octa.& vigiliæ.
xxviii	e	iii	29	Petri & Pauli Apost. dupl.
xxvii	f	Prid.	30	Commem. S. Pauli Apost.
dup. & cōm. o&t. S. Ioan.

Cyclus | Li.
Epaeta. | dñ.

| Di
es.

IVLIVS.

xxvi	g	Kal	1	O&t. S. Ioan. Bapt. dup. & comm. oct. Apostolorum.
25	xxv	A	vi	2 Visitatio B. Ma. dupl. cum comm. oct. Apostol.
xxiiij	b	v	3	De octaua Apostol.
xxiiij	c	iiii	4	De octaua.
xxij	d	iii	5	De octaua.
xxj	e	Prid.	6	O&t. Apost. Petri & Pauli. (dupl.)
xx	f	No.	7	
xix	g	viii	8	
xviij	A	vii	9	
xvij	b	vi	10	Septē fratrū mart. & SS. Rufinæ ac Secundæ mar. semid.
xvj	c	v	11	Pii papæ & mart.
xv	d	iiii	12	Naboris & Felicis mart.
xliii	e	iii	13	Anacleti papæ & mar. semid.
xliii	f	Prid.	14	Bonauēt. episc. & cōf. semid.
xij	g	Ildib.	15	
xj	A	xvij	16	
x	b	xvi	17	Alexii confes.
ix	c	xv	18	Symphorosæ cū septem filiis.
viii	d	xiiii	19	(mart.)
vii	e	xiii	20	Margaritæ virg. & mart.
vi	f	xii	21	Praxedis virginis.
v	g	xi	22	Mariæ Magdalena. dupl.
iii	A	x	23	Apolinaris episc. & mar. sem.
iii	b	ix	24	Vig. & cō. S. Ch. St. & vir. m.

ij	c	viii	25	Iac. Apost. dup. & cōm. S.
Christophori mart. in Lau-
j	d	vij	26	(dibus tantum.
*	c	vj	27	Pantaleonis mart.
xxix	f	v	28	Nazarij, Celsi, & Victoris pp.
mar. & Innoc. pp. & cōf. sem.
xxvij	g	iiij	29	Marthę virg. semid. & cō. SS.
Felicis papæ, Simplicij, Fau-
stini, & Beatricis mart.
xxvij	A	iiij	30	Abdon, & Sennen mart.
xxvj	b	Prid.	31	

Cycl° | Li.
Epact. | dñ.

| Dil
es.

A V G V S T V S.

xxv	xxviii	c	Kal.	1	Petri ad Vincula. dupl. &
cōm. SS. Machab. mart.
xxij		d	iiij	2	Stephani papæ & mart.
xxij		e	iij	3	Inuentio S. Steph. proto.
xxj		f	Prid.	4	Dominici conf. dupl.
xx		g	No.	5	Dedic S. Ma.ad Niues. dup.
xix		A	viiij	6	Trāsig. Dñi. dup. & cō. SS.
Xysti pp. Feliciss. & Agap. m.
xvij		b	vij	7	Donati episcopi & mart.
xvij		c	vj	8	Cyriaci, Largi, & Smarag.
mart. semid.
xvj		d	v	9	Vigil. & cōm. S. Romani. ml.
xv		e	iiij	10	Laurentij mart. dup.

xij	f	ijij	i i	De oct. S. Laur. cū cōm. SS.
Tiburtij, & Susannæ mart.
xij	g	Prid.	i 2	De oct. & cōm. S. Clare virg.
xij	A	Idib.	i 3	De oct. & cōm. SS. Hippolyti
& Cassiani mart.
xj	b	xix	i 4	De oct. cū cōm. vigiliæ, & S.
Eusebij conf.
x	c	xvij	i 5	Assumptio B. Ma. virg. dup.
ix	d	xvij	i 6	De oct. Assump. B. Ma. cum
cōm. oct. S. Laur.
vij	e	xvj	i 7	Oct. S. Laurétij. dup. & cōm.
oct. Assump.
vij	f	xv	i 8	De oct. & cōm. S. Agap. m.
vj	g	xijij	i 9	De octaua.
v	A	xij	i 0	Bernardi Abb. dup. cū cōm.
oct. Assum.
iiij	b	xij	i 1	De octaua.
iiij	c	xj	i 2	Oct. Assup. B. M. dup cū cō.
SS. Timothei, Hipp. & Sym-
ij	d	x	i 3	Vigilia. (phoriani mart.
j	e	ix	i 4	Bartholomæt Apost. dupl.
Romæ celebratur. i 5 .
*	f	vij	i 5	Ludouici Regis Franciæ cōf.
xxix	g	vij	i 6	Zepherini papæ & mart.
xxvij	A	vj	i 7	
xxvij	b	v	i 8	Augu. epi & cōf. & Ecc. doct.
dup. & cō. S. Hermet. mar.
xxvij	c	iiij	i 9	Decollatio S. Ioan. Bapt.
dup. & cōm. S. Sabinæ m.
xxv	d	ijij	i 0	Fælicis, & Adauerti mart.
xxijij	e	Prid.	i 1	

Cycl.
Epact.

Li.
dñ.

Di
es.

SEPTEMBER.

xxiii	f	Kal.	1	Aegidii Abbat. & comm. SS.
xxii	g	iii	2	mart. xii. fratrum.
xxi	A	iii	3	
xx	b	Prid	4	
xix	c	No.	5	
xviii	d	viii	6	
xvii	e	vii	7	
xvi	f	vi	8	Natiu. B. Mariæ. dup. & cō.
S. Adriani m. i Laudib' tātū.
xv	g	v	9	De oct. S. Marię. & cō. S. Gor
xiv	A	iii	10	De octaua. (gonij mart.
xiii	b	iii	11	De oct. & cōm. SS. Proti, &
Hyacinthi mart.
xii	c	Prid.	12	De octaua.
xi	d	Idib.	13	De octaua.
x	e	xviii	14	Exaltatio S. Crucis. dim. cū
cōm. octauæ Nat. S. Mariæ.
ix	f	xvii	15	Oct. Natiu. B. Mariæ. dup.
cū cōm. S. Nicomedis mar.
viii	g	xvi	16	Cornelii & Cypria. pōt. & m.
semid. cū cō. SS. Euphemię,
(Luciæ, & Gemin. mart.
vii	A	xv	17	
vi	b	xiv	18	
v	c	xiii	19	
iiii	d	xii	20	Vigilia. & cōm. S. Eustachii
& sociorum mart.
iii	e	xi	21	Matthæi Apostoli. dupl.
ii	f	x	22	Mauritii & sociorum mart.

j	g	ix	23	Lini papæ & mart. semid. cū
*	a	vij	24	(cōm. S. Theclæ virg. & mar.
xxix	b	vij	25	
xxviii	c	vj	26	Cypriani, & Iustinæ mart.
xxvii	d	v	27	Cosmæ & Damia. mar. semi.
xxvi	e	ijij	28	
xxviiii	f	ijj	29	Dedic. S. Michaelis Archi. du.
xxviii	g	Prid.	30	Hieronymi presb. conf. & Ec-
clesiæ Doctoris. duo.

OCTOBER.

Cycl ^o	Li.	Di
Epa&t.	dñ.	es.

xxii	A	kal.	1	Remigij episcopi & conf.
xxi	b	vi	2	
xx	c	v	3	
xix	d	ijij	4	Francisci confess. dapl.
xviii	e	iii	5	
xvii	f	Prid.	6	
xvi	g	No.	7	S. Marci papæ & cōf. cū cō.
SS. Sergij, Bacchi, Marcelli,
& Apuleij mart.
xv	A	viii	8	
xliii	b	vii	9	Dionysii, Rustici, & Eleuthe-
xliii	c	vi	10	(rii mart. semid.)
xii	d	v	11	
xj	e	ijij	12	
x	f	iii	13	
ix	g	Prid.	14	Calixti Pap. & marty. semi.
vij	A	Idib.	15	

vij	b	xvij	16	
vj	c	xvj	17	
v	d	xv	18	Lucæ Euangeliſtae. dupl.
iiiij	e	xiiij	19	
iiij	f	xiij	20	
ij	g	xij	21	Hilarionis abbatis. & cōm.
SS. Ursulæ & soc.virg. & m.
j	A	xj	22	
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	
xxvij	d	vij	25	Chrysanti & Dariæ mart.
xxvij	e	vij	26	Euaristi papæ & mart.
xxvj	f	vj	27	Vigilia.
25 xxv	g	v	28	Simonis & Iudæ Apost. dupl.
xxiiij	A	iiij	29	
xxiij	b	iij	30	
xxij	c	Prid.	31	Vigilia.

Cyclus | Li. | Di
Epacta. | dñ. | es.

NOVEMBER.

xxj	d	kal.	1	Festū oīum Sanctorū. dupl.
xx	e	iiij	2	Commem. omnium defunct.
			3	dupl. & de oct. oīum sanct.
xix	f	iij	3	De octaua.
xvij	g	Prid.	4	De oct. cum cōm. SS. Vitalis
& Agricolæ mart.
xvij	A	No.	5	De octaua.
xvj	b	vij	6	De octaua.

xv	c	vij	7	De octaua.
xiiij	d	vj	8	Octau. om. SS. dup. & cōm.
SS. quatuor Coron. mar.
xij	e	v	9	Dedicat. Basilicæ Saluatoris
dup. cū cōm. S.Theod.mar.
xij	f	iiij	10	Tryphonis, Respicij, & Nym-
phæ mart.
xj	g	ijj	11	Martini episcopi & cōf. dup.
& cōm. S.Mennæ mart.
x	A	Prid.	12	Martini papæ & mart. semid.
ix	b	Idib.	13	
vij	c	xvij	14	
vij	d	xvij	15	
vj	e	xvj	16	(Conf.
v	f	xv	17	Gregorii Thaumaturgi epi &
iiij	g	xliij	18	Dedicatio Basilicarum Petri
& Pauli. dupl.
ijj	A	xijj	19	Pontiani papæ & mart.
ij	b	xij	20	
j	c	xj	21	
*	d	x	22	Cæciliæ virg. & mart. semid.
xxix	e	ix	23	Clementis papæ & m. semid.
cū cōm. S. Felicitatis mart.
xxvij	f	viii	24	Chrysogoni mart.
xxvij	g	vii	25	Catherinæ virg. & mar. dup.
xxv	A	vi	26	Petri Alexandrini episcopi &
xxv xxiij	b	v	27	(mart.
xxij	c	iiii	28	
xxij	d	iii	29	Vig. & com. S.Saturnini mar.
xxj	e	Prid.	30	Andree Apostoli. dup.

xx	f	Kal.	1	
xix	g	i ij	2	Bibianæ virg. & mart. comm.
xvij	A	ijj	3	
xvij	B	Pna	4	Barbaræ virg. & mart. cōm.
xvj	c	No.	5	Sabbæ abbatis. comm.
xv	d	vijj	6	Nicol.episc.&cōf. semi. (du.
xiiiij	e	vij	7	Amb.epis. & cōf. & Eccl.doc.
xij	f	vj	8	Concep̄io B. Mariz. dup.
xij	g	v	9	
xj	A	iiij	10	Melchiadis pap̄e & mar. cōm.
x	B	ijj	11	Damasi pap̄e & cōf. semid.
ix	c	Prid.	12	
vijj	d	Idib.	13	Luciæ virg. & mart. dup.
vij	e	xix	14	
vj	f	xvijj	15	
v	g	xvij	16	
ijij	A	xvj	17	
ijj	B	xv	18	
ij	c	xiiiij	19	
j	d	xijj	20	Vigilia.
*	e	xij	21	Thomæ Apollon. dup.
xxix	f	xj	22	
xxvijj	g	x	23	
xxvij	A	ix	24	Vigilia.
xxvj	B	vijj	25	Natiu. & ... ecu Christi. dup.
25	c	vij	26	Stephani protomart. dupl.
cum comm. Octauæ Natiu.

xxij	d	vj	27	Ioānis Apost. & Euang. dupl.
cum comm. octauarum.
xxij	e	v	28	SS. Innocentum mart. dupl.
cum comm. octau.
xxij	f	iiij	29	Thomæ Cátuar. episc. & mart.
semid. cum cón. octauarū.
xxj	g	iiij	30	De Dñica infra oct. Natiu. vel
de oct. cum cón. octauar.
19	xx	A Prid.		31 Siluestri papæ & conf. dupl.
cum comm. octauarum.

Hæc Epacta 19. nigra nunquam est in usu, nisi quando eodem anno concurrit cum Aureo numero xix.

Aa custa de Luis Marteel Liureiro
del Rey Noso Señor.

